Τὸ φύλλον δραχμ. 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 ½ πέννες
Τὸ πρῶτον φύλλον κάθε μηνὸς δωδεκασέλιδον, ἀπίσης δραχ. 2.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 30. Ἐξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 34ος | *Ἐν Ἀθήναις, 2 Ἀπριλίου 1927* | *Ἔτος 49ον.—Ἀριθ. 18*

ΜΟΚΟΚΟ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ ξενοδόχισσα ἑτοιμαζόταν νὰ βγεῖ γιὰ νὰ περιποιηθεῖ τὴν πελατεία της, ὁ καθηγητὴς τὴ σταμάτησε καὶ τῆς εἶπε:

— Δὲ μοῦ λές, κυρὰ-Γρίπω μου, μπορεῖ νὰ βρεῖ κανεὶς καλὸ κρασὶ ἐδῶ μέσα;

—Ἀπ' ὅλα μπορεῖ κανεὶς νὰ βρεῖ ἐδῶ μέσα, ὅταν πληρώνει! ἀποκρίθηκε ἡ γριά.

Ὁ παιδαγωγὸς τοῦ διαδόχου τῶν Ἀκουτονὰρ κατάλαβε. Ἔβγαλε ἀπὸ τὸ γιλέκο του δυὸ χρυσὰ νομίσματα καὶ τἄβαλε στὸ χέρι τῆς γριᾶς:

— Κέρασε τοὺς πελάτες σου ἀπὸ μέρος μου... Ὁ Πατατούκας, πές τους, γιορτάζει τὰ καλοσωρίσματά του!

Ἡ γριὰ βγῆκε γρήγορα καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτὰ ἀκούστηκαν φωνές, γέλια καὶ φασαρία. Μαχαιροπήρουνα χτυποῦσαν τὰ πιάτα δαιμονισμένα καὶ διάφορες φωνὲς ἀκούγονταν νὰ φωνάζουν ζήτω.

Ὁ Πατατούκας ἔκρινε ὅτι ἦταν ὥρα νὰ κάμει τὴ θριαμβευτική του εἴσοδο. Κοιτάχθηκε στὸν καθρέφτη τοῦ τοίχου, τακτοποίησε τὰ μαλλιά του, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ κρέμασε στὸ στῆθος του τὸ παράσημο τοῦ Κροκοδείλου καὶ διευθύνθηκε μὲ μεγαλοπρέπεια στὴν τραπεζαρία.

Ἔξω στὸ δρόμο, περιμένουν τὰ δυὸ ἀθῶα ἀραπάκια, κλεισμένα μέσα στ' ἁμάξι!

***

Τριγύρω στὸ τραπέζι καθόνταν καμμιὰ δεκαριὰ ἄνθρωποι, ποὺ σχεδὸν ὅλοι γνώριζαν τὸν Πατατούκα καί, εὐθὺς μόλις τὸν εἶδαν, σηκώθηκαν γιὰ νὰ τοῦ σφίξουν τὸ χέρι.

Πρῶτα-πρῶτα, ἕνας χοντρὸς ἀντρας μὲ χαρούμενη φάτσα, ποὺ φοροῦσε μονάχα ἕνα πανταλόνι καὶ μιὰ κόκκινη φανέλλα ποὺ ἄφιν' ἔξω τὰ γερὰ κι' εὔρωστα μπράτσα του. Περπατοῦσε καμαρωτὸς καὶ μιλοῦσε μὲ μιὰ χοντρὴ φωνὴ βαρυτόνου.

— Καλημέρα, Ἡρακλῆ! εἶπε ὁ Πατατούκας στὸν κολοσσό.

— Καλημέρα, Πατατούκα! ἔκαμ' ἐκεῖνος τινάζοντάς του τὸ χέρι μ' ὅλη του τὴ δύναμη. Ὥστε γύρισες ἀπὸ τὰ μακρινὰ ταξίδια σου;

— Ναί, καθὼς βλέπεις, Αὔγουστε! ἀπάντησε ὁ Πατατούκας σφίγγοντας τώρα τὸ χέρι ἑνὸς μικροκαμωμένου ἀνθρωπάκου, μὲ λεπτὸ πρόσωπο καὶ μικρὰ πονηρὰ μάτια, ποὺ δὲν ἔπαυε νὰ κάνει κωμικὲς ρεβερέντσες.

Μὰ ξαφνικά, ἕνα ἐλαφρὸ κι' εὐλύγιστο σῶμα πήδησε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ τραπέζι, χωρὶς νὰ ρίξει χάμω οὔτε μιὰ ἁλατιέρα κι' ἕνας ἔξυπνος καὶ ὄμορφος νέος βρέθηκε μπροστὰ στὸν Πατατούκα.

—Ἀλλό! Μάστερ Πάτατουκ! Ἔγκω τέλει καιρετῆσει ἐσένα! Καλῶς ὥρισε!

Ὁ ἄνθρωπος, ποὺ γιὰ νὰ συντομεύει τὶς ἀποστάσεις, πηδοῦσε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὰ τραπέζια, ἦταν ὁ παλιάτσος Πούμ-Πούμ ὁ ἀγαπημένος τῶν μικρῶν Παρισινῶν, ὁ μοναδικὸς Πούμ-Πούμ, ποὺ δίπλωνε τὸ σῶμα του μέσα σ' ἕνα στεφάνι, ποὺ περπατοῦσε μὲ τὰ χέρια, ποὺ ἔτρεχε πάνω στὸ σύρμα, τέλος ὁ ἄφθαστος καὶ ὑπέροχος Πούμ-Πούμ!

Πρέπει νὰ σημειώσουμε ἀκόμη τὴν Ἰσμέρια, τὴ γυναίκα τοῦ Ἡρακλῆ, μιὰ γυναικούλα λεπτὴ ποὺ ἔλεγες πὼς ἂν τὴ φυσοῦσες, θἄπεφτε. Ἦταν πάντα σιωπηλὴ καὶ λυπημένη καὶ φαινόταν πὼς δὲν ἦταν καθόλου ἐνθουσιασμένη μὲ τὴν τύχη της.

***

Ὅταν πέρασαν οἱ πρῶτοι ἐνθουσιασμοί, ὁ Πατατούκας ἔδειξε μ' ἕνα θεατρικὸ κίνημα τὶς μποτίλλιες ποὺ εἶχε φέρει ἡ κυρὰ-Γρίπω καὶ εἶπε:

— Κερνῶ ὅλους καὶ σᾶς προσκαλῶ νὰ πιῆτε στὴν ὑγειά μου!

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσει κι' οἱ μποτίλλιες εἶχαν ἀνοίξει καὶ τὸ κρασὶ ἔλαμψε στὰ ποτήρια. Ὁ Πούμ-Πούμ ἔκρινε καλὸ νὰ κάνει μιὰ πρόποση μὲ τὴ χαριτωμένη του διάλεκτο. Ἀνέβηκε λοιπὸν ἀπάνω στὸ τραπέζι καὶ εἶπε:

— Μάστερ Πατατούκ! Ἐσὺ πάει Ἀφρική, τόπο ζεστό, τό-

«— Χίπ! χίπ! οὔρρα!..» (Σελ. 155, στ. α'.)

πο γκεμάτο κουναύπια καὶ κροκόντελο! Ἐσὺ γκυρίζει μ' ἕνα παράσημο καὶ κερνάει τὰ παιντιά! Ἔγκω λέω ἐσὺ γκυρίζει πλούσιο, πολὺ πλούσιο, μάστερ Πατατούκ! Ἐγκὼ ἔξυπνο ἄντρωπο, μάντεψα καλά;

Ὁ Πατατούκας ἀποκρίθηκε μὲ σοβαρότητα:

— Ναί, ὁμολογῶ ὅτι γυρίζω πολὺ πλούσιος. Εἶχα μιὰ καλὴ θέση στὴν Αὐλὴ ἑνὸς βασιλιᾶ. Ἤμουν γενικὸς σύμβουλος, σὰ νὰ ποῦμε πρωθυπουργός του.

Ὁ Πούμ-Πούμ σήκωσε τὸ πόδι του στὸν ἀέρα κι' εἶπε:

— Ζήτω λοιπὸν τὸ πλούσιο ἄντρωπο! Χίπ! Χίπ! Οὔρρα!

Ὅλοι μαζὶ φώναξαν μ' ἐνθουσιασμό:

— Χίπ! Χίπ! Οὔρρα!

Ὅταν ἡσύχασε ἡ φοβερὴ αὐτὴ φασαρία, ὁ Πατατούκας πῆρε πάλι τὸ λόγο.

— Ἀγαπητοί μου φίλοι, εἶπε, σᾶς ξαναβρίσκω σ' αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖο, ὅπου μ' εἴχατε γνωρίσει φτωχὸ καὶ πεινασμένο. Ἐγὼ λοιπὸν θέλω νὰ ὠφεληθῆτε καὶ σεῖς ἀπὸ τὴν περιουσία ποὺ ἀπόκτησα. Θέλετε νὰ μὲ βοηθήσετε σὲ μιὰ ἐπιχείρηση, ποὺ σχεδιάζω;

Ἡ πρότασή αὐτὴ φάνηκε ὅτι κίνησε τὸ ἐνδιαφέρο τῆς παρέας. Ἔγινε ἀπόλυτη ἡσυχία κι' ὅλοι περίμεναν ν' ἀκούσουν τὸν καλὸ ἄνθρωπον ποὺ ἤθελε νὰ δώσει καὶ στοὺς φίλους του μερδικὸ ἀπὸ τὴν περιουσία του.

Ἀκόμα κι' ὁ Πούμ-Πούμ κάθησε ἀπάνω σὲ μιὰ μποτίλλα καὶ περίμενε προσεχτικός.

Ὁ Πατατούκας ἀστραφτε ἀπὸ εὐχαρίστηση. Ἐδῶ, βλέπετε, τὸν ἔπαιρναν στὰ σοβαρά, δὲν τὸν περιγελοῦσαν, ὅπως στὸ βαπόρι.

— Ἰδού τί πρόκειται νὰ σᾶς πῶ, ἄρχισε. Ὁ ἀφρικανὸς βασιλιάς, ποὺ ἤμουν προθυπουργός του καὶ ἀρχισύμβουλος, μ' ἐπιφόρτισε μὲ μιὰ βαρειὰ διπλωματικὴ ἀποστολὴ καὶ σύγχρονως μοῦ ἐμπιστεύθηκε τὸ γιό του, γιὰ νὰ τὸν τοποθετήσω σὲ μιὰ καλὴ πανσιόν, νὰ μορφωθεῖ. Τότε συλλογίστηκα κι' ἐγώ, γιατὶ νὰ μὴ τὸν τοποθετήσω στὴ «Διάνα» μας; Κι' ὅσο γιὰ καθηγητές, ὑπάρχουν ἐδῶ στὴν παρέα ἄνθρωποι, ποὺ μποροῦν νὰ δώσουν πρώτης τάξεως μόρφωση στὸ παιδί. Γιατὶ λοιπὸν νὰ μὴ πάρουμε ἐμεῖς τὰ λεφτά, ποὺ θὰ τἄτρωγαν οἱ ξενοδόχοι κι' οἱ καθηγητές;

Ὁ Ἡρακλῆς ὅμως εἶχε μιὰν ἀντίρρηση καὶ τὴν εἶπε:

— Ἄλλο πρᾶμα εἶναι μιὰ πανσιὸν ἀριστοκρατική, κι' ἄλλο ἡ «Διάνα»!

— Κολοκύθια! Ὅλα τὸ ἴδιο εἶναι, ἀποκρίθηκε ὁ Πατατούκας. Ἄλλωστε, τὸ μικρὸ εἶναι σωστὸ ἀγρίμι, δὲ μπορεῖ νὰ καταλάβει τέτοιες λεπτὲς διαφορές. Ἀρκεῖ νὰ νομίζει πῶς βρίσκεται σὲ πανσιόν, κι' αὐτὸ μοῦ φτάνει. Μήπως εἶχανε καὶ στὸ χωριό του τέτοια πράματα;

— Καλά, ἀλλὰ οἱ καθηγητές; ρώτησε ὁ Αὔγουστος.

— Σᾶς εἶπα, καθηγητὲς θὰ εἶστε σεῖς ὅλοι. Νά, ἐσύ, Αὔγουστε, θὰ εἶσαι ὁ καθηγητὴς τῆς Γαλλικῆς.

— Ὤλ ράϊτ! ἀπάντησε ὁ Αὔγουστος.

— Σύ, Ἡρακλῆ, θὰ εἶσαι ὁ καθηγητὴς τῆς γυμναστικῆς.

— Φίνα! ἀποκρίθηκε ὁ Ἡρακλῆς.

— Ὁ Πούμ Πούμ θὰ διδάσκει ἱστορία

— Μπράβο! ἔκαμε ὁ εὔθυμος σαλτιμπάγκος. Ἐγκὼ ξέρει ὅλα: Ἐρρῖκο, Λουντοβίκο, Ναπολέων, Ντημοκρατία!

— Θαυμάσια! εἶπε ὁ Πατατούκας. Ἄλλωστε κι' ἐγὼ ἤμουν καθηγητὴς τοῦ βασιλιᾶ, χωρὶς νὰ ξέρω πιὸ πολλὰ ἀπὸ σᾶς, γιατὶ κι' ἐγὼ δὲν πάτησα, καθὼς ξέρετε, τὸ πόδι μου στὴ Σορμπόννα! Λοιπόν, ἂν θέλετε νὰ ἐκτελεῖτε σοβαρὰ τὰ καθήκοντά σας, θὰ σᾶς δίνω πέντε φράγκα τὴν ἡμέρα τοῦ καθενός.

Πέντε φράγκα! Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῆς παρέας δὲν εἶχε πιὰ ὅρια. Ὁ Πούμ-Πούμ πήδησε ἀπάνω στὸ τραπέζι κι' ἄρχισε νὰ παίζει ταχυδακτυλουργικὰ μὲ τὰ πιάτα καὶ τῆς καράφες. Ἡ κυρὰ-Γρίπω φώναζε ὅτι θὰ τὶς ἔκανε ζημιές. Ὁ Ἡρκλῆς χτυποῦσε δυνατὰ παλαμάκια καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ μέσα στὴν τραπεζαρία βασίλευε ἕνα τρομερὸ πανδαιμόνιο.

Τέλος, ὅταν πέρασε ἡ τρικυμία, ὁ Ἡρακλῆς ρώτησε:

— Καὶ πότε θὰ μᾶς φέρεις τὸ μαθητή;

— Μὰ τώρ' ἀμέσως, ἀποκρίθηκε ὁ Πατατούκας. Εἶναι κάτω, μὲ περιμένει στ' ἀμάξι.

Καὶ σηκώθηκε ἀπάνω. Ἀλλὰ πρὶν ἀνοίξει τὴν πόρτα, γύρισε στοὺς φίλους του κι' εἶπε:

— Προσέχετε ὅμως καλά. Πρέπει νὰ κάμετε τὸ μικρὸ νὰ χωνέψει ὅτι ἐδῶ μέσα δὲν εἶναι ἕνα λαϊκὸ ξενοδοχεῖο, ἀλλὰ μιὰ ἀριστοκρατικὴ πανσιόν. Τὰ μάτια σας τέσσερα! Ἀλλοιῶς πάει λάσπη ἡ δουλειά μας! Καὶ σεῖς, ὅλοι, ὅτι δὲν εἶστε σαλτιμπάγκοι στὸ τσίρκο, ἀλλὰ καθηγητὲς στὸ Πανεπιστήμιο!

— Σύμφωνοι, ἡσύχασε! εἶπαν οἱ ἄλλοι.

— Καὶ τοῦ λόγου σου, κυρὰ-Γρίπω, πρέπει νὰ μὴν τἀφίσῃς τὰ παιδιὰ νὰ ξεμυτίσουν ἀπὸ τὸ σπίτι. Θὰ βγαίνουν ἔξω μόνο μαζί μου.

Κι' ἀφοῦ κανόνισε ἔτσι τὶς δουλειές του, ὁ Πατατούκας βγῆκε γιὰ νὰ πάρει τὰ δυὸ μαῦρα παιδιά, ποὺ εἶχαν βαρεθεῖ πιὰ νὰ τὸν περιμένουν φυλακισμένα στ' ἀμάξι.

***

Πλήρωσε τὸν ἀμαξά, ποὺ εἶχε κοιμηθεῖ ὀρθὸς στὸ κάθισμά του, ἄνοιξε τὴ θυρίδα τοῦ ἀμαξιοῦ κι' εἶπε στὰ παιδιά:

— Ἐμπρός!

Ἐκεῖνα κατέβηκαν μὲ χαρά, γιατὶ εἶχαν μουδιάσει τόση ὥρα.

— Θὰ σᾶς βάλω, εἶπε ὁ Πατατούκας, σ' ἕνα ἀριστοκρατικὸ οἰκοτροφεῖο, ὅπου οἱ μεγαλύτεροι βασιλιάδες τῆς Εὐρώπης τοποθετοῦν τὰ παιδιά τους, ὅταν τὰ στέλνουν στὸ Παρίσι νὰ σπουδάσουν.

Ὁ Μοκοκὸ κι' ἡ Ἰσλὲ μπῆκαν στὸ στενὸ καὶ ἀκάθαρτο δωμάτιο, ποὺ χρησίμευε γιὰ σαλόνι τοῦ ξενοδοχείου.

Κοίταζαν περίεργα τριγύρω τους καὶ, χωρὶς νὰ λέν' τίποτα, συλλογίζονταν ὅτι τὰ βασιλόπουλα τῆς Εὐρώπης ἐρχόνταν καὶ κάθονταν σὲ πολὺ ἄσχημα κι' ἀκάθαρτα σπίτια. Μὰ δὲν ἤξεραν ἀκόμα τίποτα ἀπὸ τὸν νέον αὐτὸν κόσμο καὶ φανταζόνταν ὅτι ὅλα τὰ σπίτια στὸ Παρίσι ἦταν τὸ ἴδιο ἄσχημα καὶ θλιβερά.

Ὁ παιδαγωγὸς παρουσίασε πρῶτα τὰ παιδιὰ στὴν κυρὰ-Γρίπω:

— Ἀπὸ δῶ εἶναι ἡ διευθύντρια τοῦ οἰκοτροφείου. Ἡ κυρία αὐτὴ θὰ σᾶς διατάζει καὶ σεῖς θὰ τὴν ἀκοῦτε. Γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ μοῦ τὸ πεῖ, καὶ τότε ἀλοίμονό σας!

Ἡ κυρὰ-Γρίπω κοίταζε μὲ περιέργεια τοὺς δυὸ αὐτοὺς καινούργιους οἰκοτρόφους κι' ἰδίως τὸ βασιλόπουλο αὐτὸ ποὺ ξέπεφτε τόσο ἀνέλπιστα στὸ ξενοδοχεῖο της. Κάτι καλὸ θέλησε νὰ πεῖ στὰ παιδιά, ποὺ τὴν κοίταζαν μὲ τόση ἁπλότητα κι' ἐμπιστοσύνη, μὰ ὁ Πατατούκας δὲν τῆς ἔδωσε καιρό. Ἄνοιξε εὐθὺς τὴν πόρτα τῆς τραπεζαρίας καί, σπρώχνοντας τὰ δυὸ ἀραπάκια, τὰ παρουσίασε στὴν παρέα:

— Ὁ πρίγκιψ Μοκοκό, διάδοχος τοῦ βασιλιᾶ τῶν Ἀκουτονάρ!

— Χίπ! Χίπ! Οὔρρα! φώναξε μ' ὅλη του τὴ δύναμη ὁ Πούμ-Πούμ κι' ἔκαμε ἕνα περιστροφικὸ πήδημα ἀξιοθαύμαστο.

(Ἀκολουθεῖ)

«—Ἀπὸ δῶ εἶναι ἡ διευθύντρια...» (Σελ. 154, στ. γ'.)

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΟΙ ΒΑΛΤΟΙ

Σήμερα πρωΐ-πρωΐ ἀποχαιρέτησα τὸ παλιό μου σπιτικό, φίλησα μὲ στοργὴ τὰ γονικά μου κ' ἔφυγα γιὰ ἕνα ταξίδι μακρυνό, γιὰ τὸν μεγάλο κι' ἀτέλειωτο κόσμο. Φεύγοντας, στάθηκα λίγο κι' ἀκροάστηκα τὴν πρωινὴ συναυλία τοῦ δάσους: ἄκουσα τὸν ἀέρα νὰ σφυρίζει σὰ φλάουτο ἀνάμεσα στὰ κλαδιὰ καὶ τ' ἄλλα πουλιὰ ν' ἀνεβοκατεβαίνουν τὸ πεντάγραμμο μὲ θαυμαστὴ μαεστρία. Κάτι μοῦ ἔσφιγγε παράδοξα τὴν καρδιά, σὰν τὴ λύπη τὴν ἀνομολόγητη καὶ τὴ μυστική, ποὺ μᾶς πνίγει καὶ μᾶς δένει τὴ γλῶσσα, κι' ἀκόμα σὰν τὴν προσδοκία μιᾶς νέας ζωῆς, ποὺ δὲν τὴν ξέρω καὶ ποὺ δὲν τὴν ἔχω ζήσει ἀκόμα. Κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μου κι' ἀνάμεσα στὰ φτερούγια μου, ἄκουσα τοὺς νέους χυμοὺς νὰ σκαλώνουν ἴσαμε ἄκρη-ἄκρη στὰ κλαδιά, τὰ πράσινα φύλλα ν' ἀναστενάζουν: ἔρχεται ἡ ἄνοιξη, οἱ κλῶνοι μπουμπουκιάζουν, τ' ἄνθη ἀνοίγουν, ποὺ θὰ δεθοῦν ἀργότερα σὲ καρπό. Τὸ δάσος ὁλόκληρο εἶναι σὲ συναγερμό, κραυγὴ πολέμου τὸ ταράζει σύγκορμο, νοιώθω νέα φτερὰ νὰ μοῦ φυτρώνουν. Ἁπλώνομαι σὰν ἕνας λεκές, ἁπλώνομαι ἴδιος μ' ἕνα φύλλο γυαλιστερὸ καὶ φεύγω...

Φεύγω—γιὰ ποῦ; Δὲ θὰ μποροῦσα ν' ἀποκριθῶ. Μὰ ὡστόσο σκέπτομαι, πῶς ἕνας κότσυφας σοφὸς κάπως θὰ μπορέσει νὰ τὰ βολέψει: Ὁ κόσμος ἀνοίγεται μπροστά μου· περνῶ ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδί, ταντέμαι ἀνάμεσα στὶς φλαμουριές· ἤρθα σὲ μιὰν ἄκρη ποὺ δὲν ὑπάρχουν παρὰ νερὰ καὶ καλάμια· στρίβω τὸ ράμφος μου πρὸς τὰ πίσω· στέκομαι μιὰ στιγμὴ νὰ στοχαστῶ· τὄχω περάσει τὸ δάσος ὅλο· ἔτσι δά, νά, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, χαμένος σὲ μιὰ λιγόστιγμη μέθη, ἄφησα τὴν ἔκταση, τὸ πυκνὸ πράσινο διάστημα νὰ φύγει κατω ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου. Μπροστά μου ξανοίγεται ὁ ἴσιος κάμπος, ἀντίκρυ μου ἀσπρογαλιάζουν τὰ βουνά, στὶς κορφὲς δὲν ἔχουν λυώσει ἀκόμη τὰ χιόνια—εἶμαι χαρούμενος ποὺ φτάνω σὲ ξένα μέρη, οἱ ξένοι τόποι τοῦ ὀνείρου μου εἶναι κοντά. Χώνομαι γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀνάμεσα στὰ καλάμια, τ' ἀκούω νὰ θροῦν ἐλαφρὰ στὸ πέρασμά μου, τὸ θρόισμά τους μοῦ ἀλαφρώνει τὴν καρδιά. Σκύβω καὶ βλέπω: πράσινα νερά, ἄσπρες νυμφαῖες, νυσταγμένα βατράχια. Στοχάζομαι πῶς αὐτὸ εἶναι πολὺ ποιητικό, σὰν ἔρθει μάλιστα ἡ νύχτα μὲ τὸ καθάριο, ὁλοστρόγγυλο φεγγάρι. Μὰ νά, ποὺ ὁ τόπος εἶναι ὅλο βρῶμα, κάτι σάπιο ὑπάρχει ἐδῶ, αἰσθάνομαι πῶς γίνομαι ἕνα σκουλήκι κι' ἐγὼ δὲν θέλω νὰ εἶμαι ἕνα σκουλήκι, ἕνα βατράχι μέσα στοὺς βάλτους, μιὰ ἄθλια μύξα τῶν ἀκίνητων, ἀρρωστημένων νερῶν. Μέσα μου ὑπάρχει πολὺ ὄρεξη γιὰ τὴ ζωή, μιὰ πραθυτικὴ πνοούλα χαρᾶς, μιὰ δίψα γιὰ τὰ ψηλὰ βουνὰ καὶ τὶς γαλάζιες θάλασσες. Εἶμ' ἕνα περίεργο κοτσύφι· ξαγασηκώνομαι ψηλά, περνῶ ἀπάνω ἀπὸ τὰ καλάμια, φεύγω πάλι γιὰ μακριά, γιὰ ὅλο μακρύτερα, γιὰ τοὺς ἀνοιχτοὺς ὁρίζοντες καὶ γιὰ τὶς μακρινὲς καὶ πολυάνθρωπες πολιτεῖες

Ο ΚΟΤΣΥΦΑΣ

Ο ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΡΧΙΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΗ'.

Ὁ κακόμοιρος ὁ Μεμάς, βλέποντας ἀπάνω στὸ πεζούλι ὁλάκερο τὸν φουστανελλά, ποὺ τοῦ φαίνεται ἔτσι πελώριος, νὰ τοῦ ρίχνῃ μ' ἕνα πιστόλι, ποὺ κι' αὐτὸ τοῦ φαίνεται ἀληθινό, κι' ἀκούγοντας ὅλον ἐκεῖνο τὸν ταρνανὰ ποὺ ἔκαναν πίσω του οἱ ἄλλοι, φοβᾶται τώρα στἀλήθεια. Τρέχοντας, ἁρπάζει ἀπὸ τὰ κέρατα τὸ ζυγούρι του καὶ ροβολᾷ τὸ λόφο. Ἀπ' τὴ βία του, ξεχνᾷ καὶ τὴ γλίτσα στὸ δέντρο. Τὸ κοπάδι τρομαγμένο ἀκολουθεῖ. Ὅπου φύγει-φύγει!

— Νίκη! φωνάζει ὁ καπετὰν-Μπέμπης. Ὁ ἐχθρὸς φεύγει. Ξοπίσω του!

Καὶ πηδώντας ἀπ' τὸ πεζούλι, παίρνει πηλάλα τὸ μακρὺ μονοπάτι ποὺ ἑνώνει τοὺς δυὸ λόφους.

Ποιὸς φοβᾶται πιὰ ἕναν ἐχθρὸ ποὺ τὸ βάζει στὰ πόδια, ἂς εἶναι κι' ὁ χεροδύναμος Μεμάς; Ὁ Φούσκας ἀκολουθεῖ τὸ Μπέμπη κι' ἡ Φεβρονία τὸ Φούσκα. Τρέχουν κι' οἱ τρεῖς μὲ φωνές. Ὁ Μπέμπης σηκώνει ψηλὰ τὴ χαντζάρα του. Ὁ Φούσκας ἐξακολουθεῖ νὰ ρίχνῃ μὲ τὸ πιστόλι του... στὸν ἀέρα. Κι' ἡ Φεβρονία ποὺ κρατεῖ ἀκόμα στὰ χέρια της τὶς δυὸ σανίδες, τὶς χτυπᾷ σὰ δαιμονισμένη: μπάμ! μπάμ!

Ἀπ' τὸ φόβο του, ὁ μικρὸς βοσκὸς οὔτε γυρίζει πίσω του νὰ ἰδῇ. Μόνο τρέχει, τρέχει ὅσο μπορεῖ γιὰ νὰ γλυτώσει. Τρέχουν ὅμως κι' οἱ ληστές. Καὶ σὲ λίγο βλέπουν τὸ κοπάδι μπροστά τους, ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ μονοπατιοῦ, στὰ ριζοβούνια τῆς Ἁγίας Μαρίνας.

— Τὴ σφεντόνα μου! προστάζει ὁ ἀρχιλήσταρχος.

Χάμω εἶναι ἕνα σωρὸ χαλίκια. Ὁ Μπέμπης στέκεται καί, μὲ τὴ σφεντόνα ποὺ τοῦ δίνει ὁ Φούσκας, ἀρχίζει τὸ κοπάδι καὶ τὸ βοσκό του στὶς πετριές. Τὸ ἴδιο κάνει κι' ἡ Φεβρονία. Ὁ Φούσκας ὅμως κάνει κάτι ἄλλο:

Τρέχει πιὸ μπροστά, φτάνει τὸ κοπάδι, ἁρπάζει ἕν' ἀρνάκι ἀπὸ τὰ τελευταῖα, τὸ φορτώνεται στὴν πλάτη καὶ δρόμο γιὰ τὸ λημέρι!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβείον Νομπέλ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Άλλοτε, όταν ήταν ακόμη άνθρωπος και έβλεπε τα σύννεφα από κάτω, τού φαινόνταν όλα σταχτιά και μελαγχολικά· τώρα όμως που πετούσε ανάμεσά τους, τού έκαναν εντελώς αλλοιώτικη εντύπωση.

Τη στιγμή που οι πρώτες σταλες της βροχής έπεσαν επάνω στη γη, όλα τα πουλιά που βρισκόνταν κάτω στα δένδρα, έβαλαν τέτοιες χαρμόσυνες φωνές, που αντήχησε όλος ο τόπος. Κι' ο Νίλς ζάρωσε τρομαγμένος πάνω στη ράχη τού χήνου του.

«— Τώρα άρχισε η βροχή· η βροχή θα μας φέρει την Άνοιξη· η Άνοιξη θα μας φέρει τα λουλούδια και τις πρασινάδες· κάτω από τις πρασινάδες κρύβονται σκουλήκια και μαμμούνια που είναι το καλύτερο φαΐ για μας. Και το καλό φαΐ είναι το πιο ώραίο πράγμα τού κόσμου», κελαϊδούσαν τα πουλάκια.

Κι' οι αγριόχηνες ακόμη χαιρόνταν για τη βροχή που ξύπνα-γε τα φυτά από τον χειμωνιάτικό τους ύπνο και έλυωνε τους πάγους που σκέπαζαν τις λίμνες. (Στη Σουηδία δεν είναι όπως στα δικά μας κλίματα. Εκεί όλον τον χειμώνα δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να χιονίζει κι' η βροχή είναι ο προάγγελος της Άνοιξης. Τι' αυτό χαιρόνταν όλοι για τη βροχή.)

Οι αγριόχηνες δεν μπορούσαν πια να μένουν όπως πρώτα σοβαρές κι' άρχισαν κι' αυτές με εύθυμες κραυγές να χαιρετούν τη βροχή. Την ώρα που περνούσανε πάνω απ' τα χωράφια που ήταν φυτεμμένες οι πατάτες, φώναζαν με όλη τους τη δύναμη:

— Ξυπνήστε, ξυπνήστε. Έρχεται η Άνοιξη. Αρκετά τεμπελιάσατε ως τώρα!

Όταν έβλεπαν άνθρώπους που έτρεχαν για να προφυλαχθούν απ' τη βροχή, πετούσαν χαμηλότερα και τους φώναζαν:

— Γιατί εσείς είστε τόσο φοβητσάριδες; Δε βλέπετε που βρέχει φωμί και κουλούρια; Ψωμί και κουλούρια!

Έτσι ακούγονταν από παντού χαρούμενες φωνές, όταν πρωτάρχισε η βροχή να πέφτη. Έβρεχε όμως ακατάπαυστα όλο το πρωί και το μεσημέρι και το απόγεμα, και τότε οι αγριόχηνες έχασαν την υπομονή τους κι' άρχισαν να φωνάζουν στα διψασμένα δάση που απλώνονταν γύρω από τις λίμνες:

— Δεν σας φθάνει πια τόση βροχή; Δεν σας φθάνει πια τόση βροχή;

Ο ουρανός γινόταν, όσο περνούσε η ώρα, ολόενα πιο βαρύς κι' είχε το ίδιο μολυβί χρώμα από τη μιαν άκρη ως την άλλη. Ο ήλιος είχε κρυφτεί τόσο καλά, ώστε κανείς δεν θα μπορούσε νάβρη σε πια μεριά βρισκόταν.

Η βροχή γινόταν ολόενα και πιο δυνατή και πλατάγιζε πάνω στα φτερούγια των χηνών και καταστάλαζε ως το πετσί τους. Η γη από κάτω άχνιζε· τα βουνά, οι λίμνες και τα δάση φαινόνταν σταχτιά και μπερδεμένα, κι' οι χήνες δεν γνωρίζανε πια κατά ποιο πήγαιναν. Το πέταμά τους τώρα είχε γίνει πιο αργό, οι εύθυμες κραυγές είχαν πάψει κι' ο καϊμένος ο Νίλς έννοιωθε το κρύο και την υγρασία νά τον περνούν ως τα κόκκαλα.

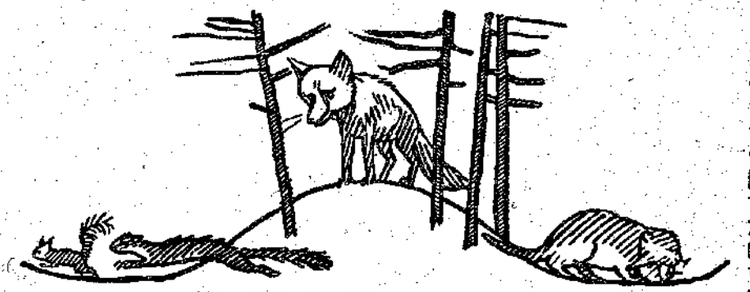

Η κυρά-Μαριώ κι' άλλα ζώα τού δάσους.

Κι' όμως, ένόσω κοιτούσε στον άέρα, δεν έχανε το θάρρος του. Και το βράδυ ακόμη, όταν κατέβηκαν οι χήνες από ψηλά και πήγαν νά κουρνιάσουν κάτω από ένα δέντρο, στη μέση ενός μεγάλου βάλτου, όπου όλα ήσαν κρύα και υγρά, ο Νίλς δεν έννοιωσε καμμιά στενοχώρια, αλλά άρχισε νά ψάχνει μήπως εύρη τίποτε φαγώσιμο.

Σιγά-σιγά όμως ενύχτωσε και το σκοτάδι απλώθηκε τόσο πυκνό, ώστε ούτε τα μάτια τού Νίλς που έβλεπαν τώρα τόσο καθαρά, δεν ήταν δυνατό νά το διαπεράσουν. Ο ανοιχτός κάμπος προκαλούσε ένα μυστηριώδη τρόμο κι' ένα πλάκωμα ανεξήγητο. Ο Νίλς είχε τρυπώσει κάτω από το φτερό τού χήνου του, το κρύο όμως και η υγρασία δεν τον άφηναν νά κοιμηθή. Έπειτα άκουγε γύρω του μεγάλο θόρυβο και βοή από τη βροχή, που έπεφτε κι' από τα νερά που έτρεχαν ένα γύρο, και δεν μπορούσε νά ησυχάση. Εννοιωθε ότι έπρεπε νά φύγη, γιατί αλλοιώς θα πέθαινε από την τρομάρα του. Νά πάη κάπου, όπου θα-βρισκε λίγη ζέστη και φως.

— Τί θα πάθαινα αν επλησίαζα κανέναν άνθρωπο; σκέφθηκε. Νά ζητούσα μονάχα νά μ' αφήσουν νά καθήσω δίπλα στη φωτιά και νά μού δώσουν και μιά μπουκιά φαΐ. Κι' μόλις έβγαινε ο ήλιος θα γύριζα αμέσως πίσω στις αγριόχηνες.

Ξετρύπωσε απ' τη φτερούγα και άφησε τον εαυτό του νά γλυστρήση στο βρεμένο χώμα. Ούτε ο χήνος, ούτε καμμιά άλλη από τις αγριόχηνες τον έννοιωσαν· κι' έτσι σιγά σιγά έφυγε από τον βάλτο. Δεν ήξερε ακόμη σε ποιά επαρχία της Σουηδίας βρισκόταν. Αν ήταν ακόμα στο Σόνεν ή αν είχαν τραβήξει βορεινά, κατά το Σμαίλαντ, ή ανατολικά κατά τοΜπλαϊκιγκεν. Την ώρα όμως που οι χήνες κατέβαιναν στο βάλτο, είχε διακρίνει εκεί κοντά τα φώτα μιας πόλης, και κατά κεί διεύθυνε τώρα τα βήματά του. Σε λίγο βρέθηκε σ' ένα μεγάλο εξοχικό δρόμο με ώραία ψηλά δέντρα. Τα σπίτια ήσαν από τη μιά μεριά τού δρόμου και από την άλλη, ήταν όλα ξύλινα και πολύ όμορφα καμωμένα. Τα περισσότερα είχαν αετώματα από ώραίο σκαλισμένο ξύλο και βεράντες με χρωματιστα τζάμια. Οι τοίχοι ήταν βαμμένοι με λαδομπογιά, και τα παράθυρα κι' οι πόρτες είχαν σ'άλλα σπίτια πράσινο, σ' άλλα κόκκινο και σ' άλλα γαλάζιο χρώμα. Ο Νίλς περπατούσε και κοίταζε τα σπίτια. Στ' αυτιά του έφθαναν πού και πού τα γέλια κι' οι ομιλίες των ανθρώπων που κουβεντιαζαν μέσ' στις ζεστές τους κάμαρες. Δεν ήταν δυνατό νάκούση τί έλεγαν, έννοιωθε όμως μεγάλη ευχαρίστηση που άκουγε ανθρώπινες φωνές.

— Ήθελα νάξερα τί θάλεγαν αν χτυπούσα μιά πόρτα και αν παρακαλούσα νά μ'αφήσουν νά μπω μέσα στο σπίτι, συλλογίστηκε.

Αυτός ήταν στάλήθεια ο σκοπός του απ' αρχής. Ένω όμως ο φόβος που είχε νοιώσει στο σκοτάδι, εξαφανίστηκε μόλις αντίκρυσε τα φωτισμένα σπίτια, ένοιωθε τώρα μιά δειλία για νά πλησιάση τους ανθρώπους.

— Θα κάνω πρώτα μιά βόλτα στο χωριό, σκέφθηκε, κι' ύστερα θα χτυπήσω σε καμμιά πόρτα και θα παρακαλέσω νά μού δώσουν νά φάω και να κοιμηθώ.

Προχώρησε περισσότερο και πέρασε κάτω από ένα σπίτι με μπαλκόνι. Την ώρα όμως που περνούσε, ανοίχτηκε η μπαλκονόπορτα και χύθηκε στο δρόμο ένα γλυκό κιτρινωπό φως. Έπειτα βγήκε στο μπαλκόνι μιά νέα γυναίκα κι' έσκυψε πάνω από τα κάγκελα.

— Βρέχει... Όπου νάναι θάρθη η Άνοιξη, είπε χαρούμενα.

Όταν την είδε, ο Νίλς έννοιωσε νά τον κυριεύη για πρώτη φορά μιά παράδοξη ανησυχία. Τού έρχόταν νά κλάψη. Για πρώτη φορά σκέφθηκε με φόβο, ότι αυτός ο ίδιος είχε αποκλείσει τον εαυτό του από τους ανθρώπους.

Ύστερα από λίγο πέρασε έξω απ' ένα εμπορικό. Μπροστά στην πόρτα του βρισκόταν μιά καινούρια μηχανή από κείνες που αλωνίζουν τα στάχυα. Ο Νίλς στάθηκε και την κοίταξε και στο τέλος ανέβηκε απάνω. Όταν τοποθετήθηκε καλά, χτύπησε τη γλώσσα του κι' έκανε όπως κάνουν όταν τρέχει η μηχανή. Συλλογιζόταν τί ώραίο πράγμα θάναι, όταν μιά τέτοια μηχανή γυρίζει γύρω-γύρω στο αλώνι. Για μιά στιγμή είχε εντελώς ξεχάσει τί ήτανε και που βρισκόταν· σε λίγο όμως το θυμήθηκε και γρήγορα κατέβηκε από τη μηχανή. Ο φόβος του, όσο πήγαινε, γινόταν πιο μεγάλος. Άρχισε ν' αναγνωρίζει κι' αυτός, ότι οι άνθρωποι κάνουν στ' αλήθεια πολλά ώραία κι' ωφέλιμα πράγματα.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΡΕΤΗΣ ΒΡΑΒΕΙΑ

Αγαπητοί μου,

Την 25 Μαρτίου, η Ακαδημία των Αθηνών έκαμε μιά πανηγυρική συνεδρίαση. Εκφωνήθηκαν ώραίοι λόγοι κι' ύστερα έγινε η επίσημη απονομή τού Αριστείου των Τεχνών σε μερικούς ζωγράφους και γλύπτες, και το Βραβείο Αρετής και Αυτοθυσίας σ' ένα παιδί. Το παιδί αυτό ονομάζεται Ανδρέας Γκίνος, είναι μαθητής της πρώτης Γυμνασίου στον Πειραιά, και βραβεύθηκε γιατί με κίνδυνο της ζωής του έσωσε ένα παιδάκι από βέβαιο πνιγμό. Ακούστε πώς διηγήθηκε ο ίδιος το ανδραγάθημά του σ' ένα συντάκτη τού «Έθνους»:

«— Την Πέμπτη, 10 Μαρτίου, εγώ και μερικοί φίλοι μου πήγαμε πρός το Νέο Φάληρο νά παίξωμε φουτ-μπόλ. Συνήθως παίζομε σ' ένα χώρο κοντά στον Κηφισσό. Ενώ επαίζαμε, ακούσαμε φωνές από το μέρος τού ποταμού κι' εύθυς αμέσως εγώ έτρεξα νά ίδω τί συμβαίνει. Μόλις έσκυψα, είδα τρία παιδάκια, ηλικίας 5—6 έτών, νά κλαίνε και νά φωνάζουν· και στη σχετική ερώτησή μου, μού έδειξαν κάτω στο ρεύμα, το οποίον είχε άρκετό νερό λόγω των βροχών των ημερών εκείνων, ένα παιδάκι της αυτής ηλικίας, το οποίον μόλις συνεκρατείτο από μιά πέτρα της πεζούλας τού ποταμού κι' εκινδύνευε από στιγμής εις στιγμήν νά παρασυρθή. Αμέσως, με πολύν κόπο, διότι γλυστρούσε το έδαφος, κατέβηκα, μπήκα στο νερό και, αν και το ρεύμα ήταν αρκετά ορμητικό και το νερό άφθονο, ετράβηξα τον μικρό, ο οποίος εκαβαλλίκεψε στην πλάτη μου και, με πολύν κόπο, τον ανέβασα επάνω».

Ο συντάκτης προσθέτει ότι, κατά την όμολογία κι' όλων των φίλων του, ο Ανδρέας Γκίνος έδειξε μεγάλη αυτοθυσία και διέτρεξε πραγματικώς κίνδυνο ζωής για νά σώση το παιδάκι εκείνο, που χωρίς την βοήθειά του θα πνιγόταν. Κι' ακόμα μας πληροφορεί, —αυτό δα φαίνεται κι' από τη φωτογραφία που δημοσίευσε το «Έθνος», — ότι ο νεαρός μαθητής, έχει πρόωρη σωματική ανάπτυξη κι' έκτακτη επίδοση στον αθλητισμό.

Λοιπόν για μένα, η τελευταία αυτή πληροφορία λιγοστεύει κάπως την αξία της πράξης. Θα μού φαινόταν πιο θαυμαστή, αν το παιδί που την έκαμε, ήταν ένα συνειθισμένο παιδί δεκαπέντε χρονών. Γιατί τότε θάπρεπε νάναπτύξη δυνατότερη θέληση, θα κινδύνευε κιόλα περισσότερο και θάδειχνε έτσι μεγαλύτερη «αρετή κι' αυτοθυσία». Θέλω νά πώ ότι το ανδραγάθημα δεν τού έκόστισε, τού Ανδρέα Γκίνου, όσο θα έκόστιζε σ' ένα πιο αδύνατο και λιγότερο γυμνασμένο παιδί της ηλικίας του. Με την πρόωρή του ανάπτυξη, με την επίδοσή του στον αθλητισμό, είναι πια σωστός άντρας. Αλλά ποιός άντρας δεν θα ριψοκινδύνευε λίγο ή πολύ, αν έβλεπε νά πνίγεται μπροστά του ένα παιδάκι; Θάταν τέρας αν δεν τόκανε ο άντρας. Κι' αν τόκανε πάλι, δεν θάκανε παρά το χρέος του. Ούτε θα τού περνούσε ποτέ απ' το νού πώς θαξιζε ένα τόσο μεγάλο κι' επίσημο βραβείο.

Ναί, αλλ' αν αυτή η λεπτομέρεια λιγοστεύη, καθώς είπα, την αξία της πράξης, δεν θα πή και πώς την έκμηδενίζει. Ω, κάθε άλλο! Όσο αθλητής, όσο μεγαλόσωμος κι' αν είναι ο Ανδρέας Γκίνος, πάντα είναι δεκαπέντε χρονών παιδί. Και τα παιδιά συνήθως είναι εγωϊστές κι' ούτε κάνουν με τόση εύκολία ένα δύσκολο χρέος τους. Κάποιος, στη θέση του, μπορούσε νά πή από μέσα του: «Τί με νοιάζει; ας κινδυνέψη άλλος». Και νά βγάλη τάχα τις φωνές, νά κάμη πώς κατεβαίνει και νά σταθή στη μέση... Ε, ο Ανδρέας Γκίνος δεν έκαμ' έτσι. Κατέβηκε γλυστρώντας, έφτασε το παιδάκι, το φορτώθηκε στην πλάτη του, — όπως ο Φούσκας το άρνί, — και ξανανέβηκε. Ο οίκτος νίκησε στην ψυχή του τον παιδιάτικο εγωϊσμό. Και το παιδί έκαμε το χρέος του όπως ένας άντρας. Ο άντρας δεν θάταν γιά τόσο πράγμα αξιοθράβευτος. Το παιδί όμως είναι, γιατ' είναι παιδί. Και πολύ σωστά σκέφθηκε η Ακαδημία να τού δώση το νεοσύστατο αυτό βραβείο. Το πρώτο το πήρε λοιπόν ένα παιδί. Κι' είναι μιά τιμή που ανταναχλά στα παιδιά όλα...

Το βραβείο Αρετής κι' Αυτοθυσίας της Ακαδημίας Αθηνών ίδρύθηκε κατά μίμηση τού «βραβείου Μοντυόν» πού, ανάμεσα στα τόσα της άλλα, απονέμει κάθε χρόνο η Γαλλική Ακαδημία. Ο βαρώνος Μοντυόν, ένας πλούσιος φιλάνθρωπος, το ίδρυσε γιά νά ενθαρρύνεται στον τόπο του η αρετή. Αλλά σπάνια εκεί-πέρα το παίρνουν παιδιά. Συνήθως απονέμεται σε ηλικιωμένους, γέρους και γριές, που έδειξαν μιαν εξαιρετικά αρετή, μιά μεγάλη κι' αφιλόκερδη αφοσίωση, μιαν αυτοθυσία τελοσπάντων σ' όλη τους τη ζωή, ή τουλάχιστο πολλά χρόνια της ζωής τους.

Τις περισσότερες φορές, οι βραβευμένοι τού Μοντυόν είναι ταπεινοί άνθρωποι τού λαού, χωριάτες, εργάτες, υπηρέτες, υπηρέτριες, παραμάνες. Και θυμούμαι τώρα τη γριά εκείνη χωριάτισσα που βραβεύθηκε κάποτε, γιατί εξήντα όλάκερα χρόνια είχε αφοσιωθεί σε μιά οικογένεια, κι' είχε μείνει νά την υπηρετή, νά τη βοηθή, κι' αφού ακόμα η οικογένεια εκείνη δυστύχησε. Τα τελευταία μάλιστα χρόνια, η υπηρέτρια όχι μόνο δεν έπαιρνε μισθό, παρά ξόδευε γιά τα φτωχά της αφεντικά απ' το κομπόδεμα που είχε κάνει, όταν εκείνα ήταν πλούσια και της έδιναν!

Σας αποπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΔΥΟ ΚΑΡΕΚΛΕΣ

Όταν ο κ. Μαρτίνος Σιγούρος, ο γνωστός λόγιος και διπλωμάτης, ήταν προσωπάρχης στο Υπουργείο των Εξωτερικών, δέχθηκε μιά μέρα στο γραφείο του την επίσκεψη ενός κυρίου που φαινόταν απότομος, αυθάδης και βιαστικός.

— Κύριε προσωπάρχα, φώναξε, θέλω να σας μιλήσω αμέσως!

— Αδύνατο, του αποκρίθηκε ευγενικά ο κ. Σιγούρος· αυτή τη στιγμή μ' εκάλεσε ο κ. Υπουργός. Πάρτε, σας παρακαλώ, μιά καρέκλα, καθήστε και περιμένετε.

Κι' ετοιμάσθηκε νά βγή.

Αλλά ο επισκέπτης διαμαρτυρήθηκε.

— Μά, κύριε, τί τρόπος είν' αυτός; Εγώ είμαι βουλευτής!

Κι' ο κ. Σιγούρος, γυρίζοντας απαθέστατα:

— Α, είστε βουλευτής; Τότε... πάρτε δυό καρέκλες.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἄ, τί εὐτυχισμένοι ποὺ ἦταν ὡς τότε!

Ἡ Μαγδαληνή, ἡ μοναχοκόρη τους, μιὰ ὄμορφη κι' ἀγαθὴ κοπέλλα, εἶχε παντρευθεῖ πρὸ ὀλίγου ἕναν τρίτο ξάδελφο,— Ριδὰλ τὸν ἔλεγαν κι' αὐτόν, — ποὺ ἦταν σπάνιος νέος, μὲ νοῦ καὶ μὲ καρδιά. Ὅσο ἀγαποῦσε τὴ γυναῖκα του, ἄλλο τόσο καὶ τοὺς γονεῖς της.

Καὶ τὰ βράδια, ὅταν καθόνταν οἱ τέσσερις στὴ μικρὴ τραπεζαρία, κάτω ἀπ' τὴν κρεμαστὴ λάμπα, — ἡ Μαγδαληνή, ὁ ἄντρας της, ὁ γιατρὸς κι' ἡ γυναῖκα του, —καὶ κουβέντιαζαν ἥσυχα, ἢ ἔπαιζαν καὶ γελοῦσαν, οἱ ὧρες περνοῦσαν χωρὶς νὰ τὶς καταλαβαίνουν. Σὲ κανένα σπίτι τοῦ χωριοῦ δὲν ἀγρυπνοῦσαν τόσο ἀργά. Καὶ πολλὲς φορές, τὸ πρωΐ, ὁ γιατρὸς δὲν εἶχε ξυπνημούς...

Τότε εἶχαν ἀρχίσει καὶ τὶς ἐπισκευὲς ἐκεῖνες στὸ σπίτι, ποὺ τὸ δυστύχημα τὶς ἄφησε ἀτέλειωτες. Κι' ἀπὸ τότε ἡ μαρκίζα περίμενε τὰ τζάμια της...

Σὲ λίγο γεννήθηκε κι' ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι, ἡ μικρὴ Σεσίλη,—μὰ ὄχι αὐτή, ἡ τωρινή... Κι' ἡ εὐτυχία τῶν Ριδὰλ κορυφώθηκε. Ἀλλὰ ποιὸς τὴ ζηλεψε καὶ ποιὸς τὴ βάσκανε;

Μιὰ μέρα φθινοπωριάτικη, γεμάτη ἥλιο καὶ χαρά, ἡ Μαγδαληνὴ κι' ὁ ἄντρας της θέλησαν νὰ κάμουν ἕναν περίπατο μὲ τὰ μάξι. Ὅταν ἔφτασαν στὸ Κορπέϊγ, στάθηκαν ἐκεῖ γιὰ νὰ φᾶνε. Στὸ ἀναμεταξὺ ὁ καιρὸς ἐχάλασε, σύννεφα μαῦρα σηκώθηκαν, μιὰ μεγάλη μπόρα ἐρχόταν... Βιάστηκαν νὰ μποῦν πάλι στὰ μάξι γιὰ νὰ γυρίσουν. Μὰ εἶχαν ἀρχίσει πιὰ οἱ ἀστραπὲς κι' οἱ βροντές. Μιὰ στιγμή, τάλογο τρόμαξε, ἀφηνίασε. Καὶ τὰ μάξι, σὲ μιὰ κακοτοπιά, γκρεμοτσακίστηκε. Δὲν ἐγλύτωσε παρὰ ὁ ἁμαξάς, κι' αὐτὸς βαριὰ πληγωμένος. Ἡ Μαγδαληνὴ κι' ὁ ἄντρας της ἔμειναν στὸν τόπο.

Αὐτὸ ἦταν τὸ μεγάλο δυστύχημα τῶν Ριδάλ. Ἔτσι τελείωσε ἡ εὐτυχία τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου. Κι' οἱ δυὸ γέροι, βουτημένοι στὰ δάκρυα καὶ στὰ μαῦρα, ἔμειναν μονάχοι μὲ τὴ μικρὴ ἐγγονή...

Ἡ δίπλη κηδεία ἔγινε τὴν τελευταία Κυριακὴ τοῦ Νοέμβρη, δεκαοχτὼ χρόνια πίσω. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, τὰ χαράματα, ἡ ὑπηρέτρια τοῦ γιατροῦ βρῆκε στὴν αὐλὴ τὸ μωρό, τὸ ἔκθετο...

Τὸ λυπήθηκαν καὶ τὸ κράτησαν. Γιὰ τὶς ψυχὲς τῶν δυὸ ἀνθρώπων ποὺ εἶχαν χάσει, θέλησαν νὰ υἱοθετήσουν τὸ ξένο παιδί, νὰ τὸ μεγαλώσουν κι' αὐτὸ μαζὶ μὲ τὸ δικό τους, μὲ τὴ Σεσίλη τους. Τὸ ἔβαλαν στὴν ἴδια κούνια κι' ἡ ἴδια παραμάνα βύζαινε καὶ τὰ δυὸ κοριτσάκια.

Συνέβηκε ὅμως νάρρωστήσῃ τὸ πρῶτο, ἡ Σεσίλη, καὶ νὰ πεθάνῃ σὲ λίγες ἡμέρες. Δὲν τοῦς ἔμενε πιὰ παρὰ τὸ ἄλλο, τὸ ξένο. Τὸ βάλαν κι' αὐτὸ Σεσίλη καὶ τοῦ ἔδωσαν τὴ θέση τοῦ πρώτου. Ἦταν πιὰ τὸ παιδί τους, ἡ ἐγγονοῦλα τους, ἡ Σεσίλη τους, — ἡ Σεσίλη Ριδάλ, ἡ τωρινή.

«Τὰ βράδυα, ὅταν καθόνταν οἱ τέσσερις...»
(Σελ. 158, στ. α'.)

Ποτὲ ἡ μικρὴ δὲν εἶχε μάθει τίποτα γιὰ τὴν καταγωγή της. Ποτὲ δὲν τῆς εἶχε πεῖ κανένας, οὔτε κἂν μὲ ὑπαινιγμό, τὴν ἀλήθεια. Ἐνόμιζε ἀκόμα πὼς ἦταν ἡ κόρη τῆς Μαγδαληνῆς Ριδάλ. Ἀλλὰ καὶ στὸ χωριό, δὲν ἤξεραν ὅλοι τὴν ἀντικατάσταση, νὰ ποῦμε, ποὺ εἶχε γίνει. Πολλοὶ ἐνόμιζαν πὼς εἶχε πεθάνει τὸ ξένο μωρὸ ποὺ εἶχαν βρεῖ τότε οἱ Ριδὰλ στὴν αὐλή τους. Μερικοὶ μάλιστα οὔτε ἤξεραν κἂν αὐτὴ τὴν ἱστορία. Ἡ τὴν εἶχαν ξεχάσει μὲ τὸν καιρό. Μόνο ἡ γριὰ-Μπάμπω τὴν ἤξερε μὲ τὸ νί καὶ μὲ τὸ σίγμα· γιατὶ μιὰ κόρη τῆς, πεθαμένη τώρα, ἦταν ἡ παραμάννα ποὺ βύζαξε τὶς δυὸ Σεσίλες. Κι' ἡ γριὰ Μπάμπω δὲν ξεχνοῦσε...

— Αὐτὰ ἔπρεπε νὰ σοῦ πῶ, παιδί μου Τζάκ, εἶπε ὁ γιατρός, σκουπίζοντας τὰ μάτια του, ἀφοῦ τελείωσε τὴ μακριὰ κι' ἐπίπονη διήγησή του. Ἂν τὸ μάθαινες ἀπὸ κανέναν ξένο, καλοθελητή, ὅταν θὰ ἐπρόκειτο νὰ πάρῃς τὴ Σεσίλη, ἴσως θὰ σοῦ ἔκανε κακὴ ἐντύπωση καὶ θάλεγες «γιατὶ νὰ μὴ μοῦ τὸ ποῦν;». Γι' αὐτὸ πρόλαβα καὶ σοῦ τὸ εἶπα. Ἀλλὰ πρόσεξε. Ἡ Σεσίλη δὲν πρέπει νὰ τὸ μάθῃ ποτέ. Τὸ ξέρω πὼς ἐσὺ δὲν θὰ τῆς τὸ πῇς· ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ προσέχῃς μὴν τῆς τὸ πῇ κανένας ἄλλος. Προφύλαξέ τη ὅσο μπορεῖς ἀπὸ μιὰ τέτοια λύπη. Θὰ τῆς ἔκανε μεγάλο κακὸ ἡ ἰδέα πὼς δὲν εἶναι καθαυτὸ παιδί μας, παρὰ μιὰ ξένη, μιὰ ἄγνωστη, γιατὶ τοὺς γονεῖς της δὲν τοὺς μάθαμε ποτέ. Δὲν ξέρω τί ἦταν ἡ μητέρα της, δὲν ξέρω τί ἦταν ὁ πατέρας της. Αὐτὴ ὅμως εἶν' ἕνας ἄγγελος καὶ τὴν ἀγαπῶ, ὅπως τὴν ἀγαποῦσε κι' ἡ συχωρεμένη ἡ γυναίκα μου, περισσότερο ἴσως παρ' ἂν ἦταν ἡ πραγματική μας Σεσίλη. Ἀλλὰ καὶ μήπως δὲν εἶναι; Μήπως ἐμεῖς τὴν ξεχωρίσαμε ποτέ; Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ μείναμε στὸν κόσμο μονάχοι μαζί της, εἴπαμε: Αὐτὴ πιὰ εἶναι γιὰ μᾶς, τελείωσε!

— Καὶ γιὰ μένα, κύριε Ριδάλ, ἀποκρίθηκε μὲ μεγάλη συγκίνηση ὁ Τζάκ. Ἡ ἱστορία ποὺ μοῦ διηγηθήκατε, δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία. Ἤ, νὰ πῶ καλύτερα, ἔχει πολλή. Γιατὶ τώρα ποὺ ξέρω καὶ τὸ μυστικό της... τὴν ἀγαπῶ περισσότερο. Καὶ νὰ εἶσθε βέβαιος πὼς θὰ τὸ κρατήσω γιὰ πάντα.

Σώπασαν λίγο κι' οἱ δυό. Ἔπειτα ὁ γιατρὸς ξανάρχισε:

— Λοιπόν, παιδί μου Τζάκ, ἀγαπᾷς τὴν ἐγγονή μου, δὲν εἶν' ἔτσι; Καὶ πρόκειται νὰ τὴν κερδίσῃς, νὰ τὴν κατακτήσῃς, ἀνεβαίνοντας ἀπὸ τὴν ταπεινὴ θέση ὅπου σὲ κατέβασαν ἀσυλλόγιστα ἡ μητέρα σου κι' ὁ πατριός σου. Σὲ εἶδα ἀπὸ κοντὰ αὐτοὺς τοὺς δυὸ μῆνες κι' ἔχω τὴν πεποίθηση πὼς θὰ μπορέσῃς. Σπούδασε νὰ γίνῃς γιατρὸς καὶ νὰ πάρῃς μιὰ μέρα τὴ θέση μου ἐδῶ στὸ Ἐτιόλ. Φθάνουν τέσσερα χρόνια σπουδῆς. Ἕνας γιατρὸς τοῦ χωριοῦ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ξέρῃ ὅσα ἕνας καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐσκόπευα μάλιστα νὰ σὲ κρατήσω ἐδῶ, νὰ σπουδάσῃς κοντά μου, κι' ὕστερα νὰ σὲ στείλω νὰ δώσῃς ἐξετάσεις. Ἀλλὰ σκέφθηκα πὼς αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἀνεχόταν ἡ φιλοτιμία σου... Γιατὶ σὺ βέβαια θὰ θέλῃς νὰ βγάζῃς τὸ ψωμί σου ἀπὸ τώρα. Θὰ πᾷς λοιπὸν στὸ Παρίσι. Τὴν ἡμέρα θὰ ἐργάζεσαι ὅπου βρῇς· τὸ βράδυ θὰ μελετᾷς στὴν κάμαρά σου ἢ θὰ κοῦς ἐσπερινὰ μαθήματα ἰατρικῆς. Κάθε Κυριακὴ θὰ ἔρχεσαι νὰ μᾶς βλέπῃς. Θὰ παρακολουθῶ τὴ σπουδή σου, θὰ τὴν ἐπιβλέπω, θὰ σὲ ὁδηγῶ, κι' ἡ θέα τῆς Σεσίλης, κάθε φορά, θὰ ἀνανεώνῃ τὴ θέλησή σου καὶ τὴ δύναμή σου... Δὲν ἀμφιβάλλω πὼς θὰ τὰ καταφέρῃς. Καὶ γρήγορα μάλιστα. Ὁ Βελπὼ κι' ἄλλοι μεγάλοι γιατροὶ ἔγιναν μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Θέλεις νὰ δοκιμάσῃς; Ἡ Σεσίλη θὰ σὲ περιμένῃ...

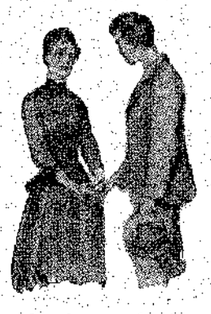

«—Θὰ σᾶς περιμένω!»

Ὁ Τζὰκ αἰσθανόταν τέτοια συγκίνηση καὶ ταραχή, ὅτι εἶχε ἀκούσει ἤταν τόσο ἀπροσδόκητο, τόσο ἔκτακτο, κι' ἡ ἄποψη ποὺ ἀνοιγόταν μπροστά του, τόσο ὡραία, ὥστε δὲν βρῆκε νὰ πῇ λέξη. Ὁρμησε μόνο, ἅρπαξε τὸ χέρι τοῦ γέρου καὶ τοῦ τὸ φίλησε. Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀπάντησή του.

Μ' ἀμφιβολία ὅμως, ἕνας φόβος τοῦ ἔμενε ἀκόμα: Ἂν ἡ Σεσίλη δὲν τὸν ἀγαποῦσε παρὰ σὰν ἀδελφό; Ἔπειτα, τέσσερα χρόνια ἦταν πολλά... Θὰ δεχόταν νὰ τὸν περιμένῃ ὡς τότε;

Τὸ κατάλαβε ὁ γιατρὸς καὶ τοῦ εἶπε γελαστά:

— Φίλε μου Τζάκ, αὐτὰ εἶναι προσωπικὰ κι' ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ ἐπέμβω. Σοῦ δίνω ὅμως τὴν ἄδεια νὰ ρωτήσῃς τὴν ἴδια. Εἶναι ἀπάνω. Τὴν ἄκουσα ποὺ ἀνέβηκε πρὸ ὀλίγου. Πήγαινε νὰ τῆς μιλήσῃς.

Νὰ τῆς μιλήσῃ; Πολὺ δύσκολο, μὰ τὴν ἀλήθεια! Μὰ βγάζει κανεὶς μιλιὰ ὅταν ἡ καρδιά του χτυπᾷ τόσο δυνατὰ ποὺ φοβᾶται μὴ σπάσῃ, κι' ἡ σύγκίνηση τοῦ σφίγγει τὸ λαιμό;

Ἡ Σεσίλη ἔγραφε στὸ «φαρμακεῖο». Ποτὲ δὲν φάνηκε τοῦ Τζὰκ πιὸ ὄμορφη, πιὸ ἐπιβλητική, οὔτε τὴν ἡμέρα ποὺ τὴν ξανάβλεπε ὕστερ' ἀπὸ ἑπτὰ χρόνια... Ἀλλὰ κι' αὐτὸς πόσο εἶχε ἀλλάξει ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη! Ἡ ὀμορφιὰ ποὺ τοῦ εἶχε ξαναγυρίσει, ἐξευγένιζε τὰ χαρακτηριστικά του καὶ σκέπαζε τὴν ἀδεξιότητα ἐκείνη ποὺ ἀσχήμιζε ἄλλοτε τὰ κινήματά του. Δὲν εἶχε πιὰ τὴν «προστυχιὰ» τοῦ ἐργάτη ὁ νέος ντὲ-Μπαρανσύ. Μὰ καὶ πάλι ταπεινὸς στάθηκε μπροστὰ στὴ Σεσίλη,

— Φεύγω, τῆς εἶπε.

Ἐκείνη χλώμιασε καὶ σηκώθηκε.

— Πηγαίνω νὰ ἐργασθῶ, ἐξακολούθησε ὁ Τζάκ. Ἀλλὰ τώρα ἡ ζωή μου θάχῃ ἕνα σκοπό. Ὁ παππούς μοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ σᾶς πῶ πὼς σᾶς ἀγαπῶ καὶ πὼς πάω νὰ γίνω γιατρός, γιὰ νὰ μπορέσω μιὰ μέρα...

Ἔτρεμε τόσο, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ ποτελειώσῃ τὴ φράση του. Ἡ Σεσίλη ὅμως τὴ μάντεψε. Καὶ χωρὶς νὰ κοκκινήσῃ, χωρὶς νὰ κρύψῃ τὸ πρόσωπό της ἀπὸ ντροπή,— ὅπως θάκανε ἴσως μ' ἄλλη λιγότερο ἀθώα, — ἐνθάρρυνε τὸν Τζὰκ νὰ τῆς ἐξηγήσῃ τὰ σχέδιά του. Κι' ἔπειτα, δίνοντάς του τὸ σταθερό, τὸ πιστό της χεράκι, τοῦ εἶπε:

— Θὰ σᾶς περιμένω!

Γ'.

Ὁ Σύνοικος

—Ἄκου δῶ, Σημαδιακέ. Ἐσὺ ξέρεις ἀπὸ τέτοιες δουλειές. Πῶς σοῦ φαίνεται αὐτὸ τὸ παιδί; Ἔκαμε, λέει, θερματὴς σὲ βαπόρι καὶ τώρα θέλει νὰ μπῇ σὲ μηχανουργεῖο... Κάνει;

Ὁ Σημαδιακός, ἕνας κρεμανταλὰς μὲ μπλούζα καὶ μὲ κασκέτο, ποὺ τὸν ἔλεγαν ἔτσι γιατὶ στὸ πρόσωπό του εἶχε μιὰ μεγάλη οὐλή, πλησίασε τὴν πόρτα, κοίταξε τὸν Τζὰκ ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, τοῦ ἔπιασε τὰ μπράτσα κι' εἶπε:

— Τοῦ λείπει λίγο μυϊσκουλο, μὰ μιὰ φορὰ ποὺ ἔκαμε στὰ καζάνια...

—Τρία χρόνια! συμπλήρωσε ὁ Τζάκ.

—Ἔ, αὐτὸ σημαίνει πὼς εἶναι πιὸ δυνατὸς ἀπ' ὅσο φαίνεται. Πήγαινε στοῦ Ἐσσεντέκ, ποὺ ἔχει τὴ μεγάλη φάμπρικα στὴν ὁδὸν Ὀμπερκάμ. Γυρεύουν ἐργάτες γιὰ τὶς μηχανές. Καὶ πὲς στὸν ἀρχιεργάτη πὼς σὲ στέλνει ὁ Σημαδιακός. Ἔλα τώρα, κέρνα γιὰ νὰ ξεπληρώσῃς τὴ μεσιτεία.

Ὁ Τζὰκ ἐκέρασε πρόθυμα, — γιατὶ σὲ μιὰ ταβέρνα τοῦ Παρισιοῦ γινόταν αὐτὴ ἡ ὁμιλία,— πῆγε στὴ «φάμπρικα» ποὺ τοῦ εἶχαν πεῖ καὶ σὲ μιὰ ὥρα ἡ δουλειά του τελείωσε: Τὸν εἶχαν πάρει στοῦ Ἐσσεντὲκ μὲ ἕξη φράγκα τὴν ἡμέρα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΕ ΤΙ ΧΡΗΣΙΜΕΥΟΥΝ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἂν καὶ δὲν ξέρει ἀκόμα νὰ διαβάζῃ οὔτε στάλφαβητάρι,—κι' ἴσως γι' αὐτό,— ἡ Μπεμπούλα βρῆκε σὲ τί χρησιμεύουν τὰ μεγάλα, τὰ πελώρια ἐκεῖνα βιβλία ποὺ γεμίζουν ὁλόγυρα τὸ γραφεῖο τοῦ μπαμπᾶ: Εἶναι, καλέ, γιὰ νὰ φτιάνουν τὰ κοριτσάκια τραπέζια καὶ πολυθρόνες γιὰ τὶς κούκλες τους!

Κι' ἰδέστε τί ὄμορφα σοῦ τὰ κατάφερε ἡ Μπεμπούλα. Μὲ τὸν Ἄτλαντα καὶ μὲ μερικὰ λεξικά, ἔκαμε ἕνα τραπεζάκι. Μ' ἄλλα, μεγάλα καὶ μικρὰ βιβλία, ἔκαμε τέσσερις πολυθρονίτσες, μιὰ γιὰ τὸν ἑαυτό της κι' ἀπὸ μιὰ γιὰ τὶς τρεῖς κούκλες της. Καὶ τώρα, ἥσυχα-ἥσυχα, παίρνει μαζί τους τὸ τσαΐ.

Νὰ ἰδοῦμε ὅμως τί θὰ πῇ κι' ὁ μπαμπᾶς ὅταν θὰ γυρίσῃ... Ἄ, δὲν πιστεύω νὰ τὸν ἐνθουσιάσῃ καὶ πολὺ ἡ ἐφεύρεση αὐτὴ τῆς Μπεμπούλας...

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΠΡΩΤΗ ΛΙΑΚΑΔΑ

Ἐπιτέλους! Τὸ σημερινὸ πρωὶ πρόβαλε φωτεινὸ-φωτεινὸ καὶ καθάρο, μ' ἕναν ἥλιο ποὺ σκορπίζει ἀχτίνες καὶ δόξες! Δέκα μέρες βρέχονταν ὅλα, μουσκεύονταν, πλημμύριζαν ὅλα! Τὰ παράθυρα σκέβρωσαν πιά, οἱ πόρτες ἔσφιξαν καὶ θέλει κανεὶς δλη του τὴ δύναμη γιὰ νὰ τὶς ἀνοίξει. Τὰ ταβάνια πότισαν τόπους-τόπους. Καὶ τὸ περιβολάκι, αὐτὸ τὸ ταλαιπωρημένο καὶ κατάξερο περιβολάκι, νά το ποὺ γέμισε λιμνοῦλες καὶ—ποιὸς θὰ τὸ πίστευε!—χλόη, χλόη ἄφθονη καὶ καταπράσινη.

Ὅλα τὰ φύλλα ποὺ στάζουν, ὅλα τὰ ὑγρὰ κλαδιὰ στέκουν τώρα καὶ στεγνώνουν στὴ λιακάδα. Ἕνα παλιὸ σκαμνάκι, λησμονημένο ἀπὸ τὸ καλοκαίρι στὸν κῆπο, εἶναι φουσκωμένο πιὰ καὶ τὰ πόδια του στραβώθηκαν ἐλεεινά. Κι' ἀπάνω ἐκεῖ, τὸ ἄσπρο μας γατάκι εἶναι ἀνεβασμένο καὶ λιάζεται.

Εἶναι πολὺ ἀπασχολημένο τὸ γατάκι. Τόσες μέρες βροχή, λάσπες, κλεισούρα στὸ σπίτι καὶ πλήξη. Στὴν ἀνάγκη ἐπισκέφθηκε καὶ τὸ μαγκάλι, καὶ τὸ φουδούνι καὶ τὴν καρδουναποθήκη. Ποῦ νὰ πάει κανεὶς τόσον καιρὸ ποὺ ἔβρεχε ἀδιάκοπα κι' ἔκανε τόσο κρύο! Τώρα εἶναι μουντζουρωμένο, ἡ τουαλέττα του θὰ χρειαστεῖ ὧρες ὁλάκερες.

Γλείφεται, καθαρίζεται γυαλίζεται. Κι' ὧρες-ὧρες σταματᾶ ξαφνικὰ τὴ δουλειά του, κρατεῖ τὸ ποδαράκι του μετέωρο καὶ μὲ κοιτάζει, ἔτσι ἁπλά, κατάμματα. Εἶναι σὰν νὰ θέλει κάτι νὰ μὲ ρωτήσει. σὰν κάτι νὰ θυμήθηκε ἄξαφνα-ἄξαφνα. Ἢ εἶναι ποὺ κουράζεται ἀπὸ τὸ πολὺ γλείψε γλείψε καὶ στέκει ἔτσι λιγάκι γιὰ νὰ ξεζαλιστεῖ.

Ἀντίκρυ, σὲ κάτι αὐλές, ἔχουν ἁπλώσει ἕνα σωρὸ ροῦχα στὰ σκοινιά, κουβέρτες καὶ χαλιὰ μὲ χτυπητὰ χρώματα, νὰ λιαστοῦν. Καὶ στὸ διπλανὸ σπίτι ξαναγύρισαν οἱ μαστόροι, ποὺ εἶχαν ἀφήσει τόσες μέρες ἔρημες τὶς μουσκεμμένες σκαλωσιές.

Τὸ τράμ ποὺ περνᾶ ἀπὸ τὸν πιὸ πέρα δρομο, ἀκούγεται νὰ κουδουνίζει τώρα μὲ ἤχους εὔθυμους, φωτεινούς. Θᾶλεγε κανεὶς πὼς τὰ κουδουνίσματά του γυαλίζουνε στὸν ἥλιο. Ἴσαμε χτὲς περνοῦσε καὶ δὲν ἀκούγονταν παρὰ μόνο μιὰ βουή, ἕνα βουό . . . μέσα στὴ συνεφιὰ καὶ στὴ βροχή. Τώρα εἶναι ἕνα ντίν-ντὰν μέσα στὴν καθαρὴ λιακάδα.

Ἀπ' τὰ ψηλὰ παράθυρα, ἀρχίζουν νὰ ξεχειλίζουνε ἄσπρα σεντόνια, κουβέρτες, μαξιλάρια. Ἀπόνα, λές καὶ τώρα θὰ πέσουν κάτω στὶς λάσπες. Ὑστερα, στὸ μπαλκόνι ἔβγαλαν ὅλες τὶς γάστρες νὰ τὶς ἰδεῖ ὁ ἥλιος. Κι' ὁ μικρὸς ὁ κῆπος δὲν ἔμεινε κι' αὐτὸς ἥσυχος. Νά, φέρνουν ἕνα σκοινί. Θὰ τὸ δέσουν, θὰ τὸ τεντώσουν, κάτι θ' ἁπλώσουν.

Τὸ γατάκι ἀφίνει τὸ νίψιμο, κοιτάζει ζωηρά. Τί σκοπεύουν νὰ κάμουν ἐκεῖ καὶ τὸ ἐνοχλοῦν; Ἀλήθεια, δὲν θὰ ξαναρχίσει τὸ νίψιμο, ἂν δὲν βεβαιωθῆ τί πρόκειται νὰ γίνει.

Μὰ κάτι ἄλλο ἔρχεται νὰ τὸ ἀπασχολήση. Ἀπὸ τὸ πρῶτο πάτωμα κλείνουν ἕνα τζάμι. Μιὰ γοργὴ ἀντηλιὰ κάνει ἕνα ἡμικύκλιο στὸν κῆπο. Τὸ γατάκι λαφιάζεται, πετιέται, πηδᾶ νὰ κυνηγήση αὐτὸ τὸ χρυσὸ πρᾶγμα ποὺ πέρασε.

Ὕστερα στέκει σαστισμένο, κοιτάζει τριγύρω, δὲν ξέρει τί νὰ πεῖ, γυρίζει καὶ κοιτάζει καὶ μένα, Μὲ ρωτᾶ: Ἦταν ἢ δὲν ἦταν τίποτα;

Καϊμένο γατάκι! Μήπως ξέρω τί νὰ σοῦ πῶ; Κάτι ἦταν αὐτὸ ποὺ πέρασε, μὰ καὶ πραγματικὰ δὲν ἦταν τίποτα! Ἔννοια σου, καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα εἶναι ἔτσι. . .

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΤΡΙΖΩΝΙΑ

Τὸ σχολεῖο εἶναι μέσα στὸ νησί. Ὁ δάσκαλος καὶ τὰ μισὰ παιδιὰ μένουν ἔξω στὴ στεριά. Κάθε πρωὶ ὁ δάσκαλος μαζεύει τὰ παιδιὰ στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ μὲ τὴ βαρκούλα του τὰ μεταφέρει σὰν καλὸς πατέρας στὸ νησί. Τὸ ταξίδι αὐτὸ εἶναι τὸ μικρότερο θαλασσινὸ ταξίδι, ποὺ ἔχω ἰδεῖ. Διαρκεῖ μόνο δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας.

Κάθε μαθητὴς καὶ κάθε μαθήτρια ἔχουν τὴ θέση τους στὴ βάρκα, ὅπως καὶ στὰ θρανία, καὶ κάθε παιδὶ ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἔχει καὶ τὴν ἐργασία του στὴ βάρκα. Σήμερα θὰ πήγαινα κι' ἐγὼ μαζί τους στὸ νησί, νὰ ἐπιθεωρήσω τὸ σχολεῖο. Μοῦδωσαν τὴν τιμητικὴ θέση στὴ βάρκα, πίσω στὴν πρύμη. Μοῦστρωσαν καὶ μιὰ κόκκινη κουβέρτα νὰ καθήσω.

Ὁ Κώτσιος, ὁ μαθητὴς τῆς 4ης, ἦταν ὁ λοστρόμος καὶ διάταξε:

«Μόλα, Θανάση. Ἀβάρα, Μῆτρο».

Κι' αὐτός, ὀρθὸς στὴ βάρκα, σήκωσε τὴν ἄγκυρα.

Ὁ Πέτρος τραβοῦσε τὸ δεξιὸ κουπὶ καὶ τὸν βοηθοῦσε ἡ Ἀγγέλκω. Ὁ Γιάννης τραβοῦσε τὸ ἀριστερὸ καὶ τὸν βοηθοῦσε ἡ Κατίνα.

Ἡ θάλασσα ἦταν σὰν καθρέφτης, ποὺ τὸν ἔσπαζαν τὰ κουπιὰ βουτώντας στὸ νερό. Τί νὰ σᾶς πῶ! Βλέποντας ὅλα ἐκεῖνα τὰ παιδάκια, νὰ μὲ κοιτάζουν μὲ τ' ἀθῶα καὶ περίεργα μάτια τους, αἰσθανόμουνα μιὰ συγκίνηση καὶ μιὰ περηφάνεια ποὺ δὲν θὰ τὴν αἰσθάνεται ὁ πρῶτος ναύαρχος τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου, ὅταν τὸν ἐπιθεωρῆ.

Ἐπήγαινα κι' ἐγὼ νὰ ἐπιθεωρήσω τί εἶχαν μέσα στὴν ψυχή τους καὶ στὴν καρδούλα τους τὰ παιδάκια ἐκεῖνα. Καὶ μοῦ φαίνεται πὼς μιὰ παιδικὴ ψυχὴ δὲν ἔχει λιγότερα πράγματα ἀπὸ ἕνα θωρηκτό!

«Σία, Γιάννη, σία, Γιάννη. Ποῦ μᾶς πᾶς;» φώναξε ὁ λοστρόμος.

Ὁ Γιάννης ἔκαμε «σία» κι' ἡ βάρκα ἔστριψε δεξιά.

Τί γρήγορα ποὺ ἔγινε τὸ ταξίδι! Ἂς ἦταν ἄλλο τόσο, κι' ἄλλο τόσο. κι' ἄλλο τόσο! Μὲ τέτοια θάλασσα, μὲ τέτοιο λοστρόμο καὶ μὲ τέτοια ἀγγελούδια ναῦτες κι' ἐπιβάτες, ὰς ταξίδευα αἰώνια.

Τὸ ταξίδι ὅμως τελείωσε. Ἡ βάρκα διπλάρωσε στὸ μικρὸ αὐτοσχέδιο μῶλο κι' ἕνα-ἕνα τἀγγελούδια πήδησαν ἔξω. Ὁ Κώτσιος μόνο ἔμεινε μέσα ν' ἀράξη τὴ βάρκα.

Εἴκοσι στοματάκια φώναξαν διαμιᾶς «Καλημέρα, καλημέρα». Ἦταν τὰ παιδιὰ τοῦ νησιοῦ ποὺ μᾶς περίμεναν.

«Καλημέρα, ἀγαπητά μου παιδιά. Καλημέρα, μικροί μου φίλοι».

«Μὴν μπαίνουμε μέσα στὸ σχολεῖο, κύριε δάσκαλε», εἶπα. Μὲ τέτοια ἀνοιξιάτικη ἡμέρα, εἶναι ἁμαρτία νὰ κλειστοῦμε. Ἔξω στ' ἀκρογιάλι, ἔξω στὴ φύση, ἔξω στὸν παράδεισο.

Χαρούμενα καὶ πεταχτὰ τὰ παιδάκια κάθησαν στὴν ἀκρογιαλιά, στὶς πέτρες, ποὺ χιλιάδες χρόνια τώρα τὶς πλένουν παστρικὰ τὰ κύματα.

«Ἀφήστε, παιδιά μου, τὴ Γραμματικὴ καὶ τὴν Ἀριθμητικὴ καὶ προσέξετε ἐδῶ», τοὺς εἶπα.

«Βλέπετε τὴ θάλασσα; ποὺ μοιάζει σὰν καθρέφτης; Κοιτᾶτε τὰ τρεχαντήρια . . . πῶς φαίνουνται;»

— Φαίνονται, κύριε ἐπιθεωρητά, διπλά.

— Βέβαια διπλά, καὶ τὸ ἀποκάτω εἶναι ἀνάποδα.

— Κοιτᾶτε τώρα, παιδιά μου, καὶ τοὺς ἀντικρινοὺς βράχους τῆς στεριᾶς, πῶς φαίνουνται στὴ θάλασσα;»

— Φαίνουνται, κύριε, ἀνάποδα στὴ θάλασσα.

— Φαίνουνται, κύριε, καὶ τὰ κόκκινα χώματά τους στὴ θάλασσα.

—Ἀχ, τί ὡραῖα φαίνουνται τὰ κυπαρίσια τῆς ἀκρογιαλιᾶς κατωκέφαλα στὴ θάλασσα! φώναξε ἕνας πιτσιρίκος τῆς δευτέρας.

— Γιὰ κοιτάξτε, τώρα, παιδιά μου, καὶ τὴν Ψαρομύτα πέρα, μὲ τὸ φάρο στὴν κορφή της; πῶς χώνει ἀπότομα τὴ σκούρα μούρη της στὴ θάλασσα!

— Ναί, κύριε, τὴ βλέπουμε. Βλέπουμε καὶ τὸ καταπράσινο νησὶ τοῦ Ἀϊ-Γιάννη.

— Ναί, παιδιά μου, ὅλα εἶναι ὄμορφα, ὅλα ὡραῖα. Ἀλλὰ δὲν μοῦ λέτε, παιδιά μου, ποιὸ μέρος εἶναι καλύτερο, τὸ Αἴγιο ἢ τὰ Τριζώνια;

— Τὸ Αἴγιο, κύριε ἐπιθεωρητά, γιατὶ ἔχει περισσότερα σπίτια.

— Καλά, μὰ τὸ Αἴγιο ἔχει τέτοιο λιμάνι σὰ λίμνη. ποὺ κολυμποῦν μέσα πάπιες;

— Ὄχι, κύριε, δὲν ἔχει.

— Τότε ποιὸ εἶναι καλύτερο, τὸ Αἴγιο ἢ τὰ Τριζώνια;

— Τὰ Τριζώνια, κύριε, τὰ Τριζώνια.

— Βέβαια τὰ Τριζώνια, παιδιά μου, τὰ Τριζώνια, τὸ νησί σας.

— Καὶ ποιὸ μέρος εἶναι καλύτερο, ἡ Πάτρα ἢ τὰ Τριζώνια;

—Ἡ Πάτρα, κύριε, γιατὶ εἶναι πολιτεία μεγάλη.

—Καὶ καλά, ἀκοῦτε στὴν Πάτρα τὰ κουδούνια αὐτὰ τῶν προβάτων καὶ τοὺς σπίνους αὐτοὺς ποὺ κελαϊδοῦν;

— Ὄχι, κύριε, ὄχι.

— Τότε ποιὸ εἶναι καλύτερο μέρος, ἡ Πάτρα ἢ τὰ Τριζώνια;

— Τὰ Τριζώνια, κύριε, τὰ Τριζώνια.

—Τὰ Τριζώνια, βέβαια, τὸ νησί σας.

— Καὶ ποιὸ μέρος εἶναι καλύτερο, παιδιά μου, τὰ Τριζώνια ἢ ἡ Ἀθήνα;

— Ἡ Ἀθήνα, κύριε, ἡ Ἀθήνα, γιατὶ εἶναι ἡ πρωτεύουσα τοῦ Κράτους.

— Καὶ καλά, στὴν Ἀθήνα εἶναι θάλασσα νὰ καθρεφτίζουνται τὰ τρεχαντήρια, οἱ βράχοι, τὰ κυπαρίσσια;

— Δὲν εἶναι, κύριε.

— Τότε ποιὸ μέρος εἶναι καλύτερο, ἡ Ἀθήνα ἢ τὰ Τριζώνια;

— Τὰ Τριζώνια, κύριε, τὰ Τριζώνια.

— Τὰ Τριζώνια, παιδιά μου, τὸ νησί σας, εἶναι καλύτερο καὶ ἀπὸ τὸ Αἴγιο κι' ἀπὸ τὴν Πάτρα κι' ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ἀκόμη. Καὶ ποτέ, ποτὲ νὰ μὴ τἀφῆστε νὰ πάτε σ' ἄλλο μέρος.

Τριζώνια, 5 Μαρτίου 1927.

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΔΕΡΦΗ

Ἔσπρωξε τὴν πόρτα τοῦ κήπου, πέρασε τὸ λουλουδένιο διάδρομο καὶ σταμάτησε στὴ μέση. Ἔσκυψε, μάζεψε μιὰν ἀγκαλιὰ πολύχρωμα τριαντάφυλλα κι' ὕστερα φώναξε:

— Νέλλη!

Μιὰ φωνὴ ἀργή, μὲ κρυστάλλινους κυματισμούς, ἀντήχησε ἀπαλὴ στὸ μυρωμένο ἀγέρα.

—Ἐδῶ, Νέννε!

Ἔτρεξε ὁ μικρὸς στὸ λουλουδένιο περίπτερο μὲ τὴν ὄψη γελαστή. Ἔρριξε τὸ μπουκέτο στὰ γόνατα τῆς ἀδερφῆς καί, καθίζοντάς στὰ πόδια της, στὸ χαμηλὸ σκαμνάκι, ἄρχισε νὰ διηγεῖται μὲ τὴ χαδιάρικη φωνή του ὅλα τὰ περιστατικὰ τῆς μέρας του. Ἐκείνη ἄκουε χαμογελώντας, ρωτοῦσε κάποτε, ἐνῷ μὲ τὸ ἕνα της χέρι χάδευε τὰ ξανθὰ μαλλιὰ τοῦ παιδιοῦ. Κι' αὐτὸς φιλοῦσε μὲ στοργὴ τὰ δάχτυλα ποὺ χάριζαν τόση γαλήνη στὴν ψυχή του, κι' ἔνοιωθε μέσα του εὐγνωμοσύνη γιὰ τὴ Νέλλη ποὺ τοῦ ἔτρεφε τέτοια ἐξαιρετικὴ ἀγάπη. Ἦταν τ' ἀγαπημένο τους καταφύγιο αὐτὸ τὸ περίπτερο. Δὲ φαινόταν ἄλλο ἀπὸ πρασινάδα καὶ γυασεμιά. Κι' ὅλα του τὰ ἔπιπλα ἦταν ἕνα τραπέζι, μιὰ πολυθρόνα κι' ἕνα σκαμνάκι. Στὴν πολυθρόνα καθόταν πάντα ἡ μεγάλη ἀδερφὴ καὶ διάβαζε ἢ ρέμβαζε, ὅταν ἦταν μονάχη. Δὲν ἤξερε κανένας τί σκεφτόταν κι' οὔτε κανένας μποροῦσε νὰ μαντέψη τί ἔκρυβαν στὸ βάθος τους τὰ σκοτεινά, ὀνειρώδικα μάτια. Κι' αὐτὴ ἀκόμα ἡ ὄψη της ἡ λευκορόδινη ἔμενε πάντα ψυχρὴ κι' ἀναλλοίωτη. Παρ' ὅλη τὴν ἀγάπη ποὺ τῆς ἔτρεφε ὁ μικρὸς ἀδερφοῦλης, δὲν τολμοῦσε οὔτε αὐτὸς νὰ ἐξιχνιάση τὸ σκοτεινὸ αἴνιγμα.

Κι' ἔπειτα τί τὸν ἔμελε; Τὸν ἀγαποῦσε καὶ τὴ λάτρευε ὅσο καὶ τὴ μητερούλα τους. Μὲ τὴ Νέλλη εἶχε πιότερο θάρρος. Τῆς μιλοῦσε γιὰ τοὺς μικρούς του καϊμούς, καθισμένος στὸ σκαμνάκι κι' ἀκουμπώντας τὸ κεφάλι του στὰ γόνατά της, Ἔβρισκε τὰ παρήγορα λόγια ποὺ τοῦδιναν τὴ λησμονιά, τὴν εὐτυχία. Τῆς μιλοῦσε γιὰ τὰ ὄνειρά του, τὶς ἐλπίδες του. Ἐκείνη τ' ἀπαντοῦσε πάντα γλυκά, τοῦ ἐφύτευε μέσα του τὴν ἀγάπη γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτό του καὶ τὸ μέλλον. Τῆς διηγόταν τὶς χαρές του ποὺ τὶς ἐμεριζόταν ὁλόκληρες, κι' ἡ ἀντανάκλαση τῆς χαρᾶς του στὸ φωτεινό της μέτωπο τοῦ μεγάλωνε τὴν εὐτυχία του, τὴν ἐγιγάντωνε.

Σ' ἐκείνην ἦρθε κάποια μέρα κλαμένος, ἀπελπισμένος, νὰ διηγηθῆ μιὰ προδοσιὰ κάποιου του φίλου. Ἡ ἀπάτη εἶχε συντρίψει τὸ εὐαίσθητο παιδί, κι' ὅταν τέλειωσε τὴ θλιβερή του ἱστορία, ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά της μὲ λυγμούς. Τὸν δέχτηκε ἀμίλητη. Κι' ὅταν πέρασε ἡ πρώτη παραφορὰ τῆς θλίψης, ἄρχισε νὰ τοῦ μιλᾷ, ἀργὰ καὶ ἥσυχα. Κι' ἡ φωνή της ἀντηχοῦσε στ' αὐτιά του σὰν ἁρμονία καὶ σὰν τραγούδι, ἔφτανε βαθειὰ στὴν καρδιὰ κι' ἄπλωνε τὴ γαλήνη . . . Τοῦ ξανάπλαθε τὸν κόσμον ὡραῖο πάνω στὰ συντρίμια τοῦ ὀνείρου του, καὶ τὸν ἐστόλιζε σὰν παράδεισο. Ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ψυχή της, φαινόταν σὰν νὰ πήγαζε ἡ ὀμορφιὰ καὶ μοιραζόταν μὲ τὴ δική του. Κι' ὅταν ἀνασήκωσε τὸ μέτωπό του γιὰ νὰ δεχτεῖ ἀπὸ τὰ χείλια της τ' ἀδερφικὸ φιλί, τὰ μάτια του, στεγνωμένα πιά, ἐλαμπαν μὲ μιὰ φεγγοβολιὰ παράξενη . . .

Ἔχουν περάσει χρόνια. Ἡ μεγάλη ἀδερφὴ ἔφυγε σὲ μακρινό, ἀγύριστο ταξίδι κι' ὁ μικρὸς Νέννε δὲν εἶναι πιὰ τὸ λεπτό, ἀδύνατο παιδὶ μὲ τὴ δειλὴ καὶ τρυφερὴ ψυχούλα. Εἶναι μεγάλος, δυνατὸς καὶ πλούσιος. Μὰ στὴν ψυχή του ἔχει φυλάξει τὶς ἀναμνήσεις τῆς παιδικῆς του ἡλικίας καὶ πιότερο ἀπ' ὅλα θυμᾶται κείνην ποὺ στάθηκε τὸ λαμπρό του ἀστέρι. Κλείνεται συχνὰ στὸ μικρό, τὸ ἰδιαίτερο γραφεῖο του, γεμάτο εἰκόνες, ἀγαλματάκια καὶ λουλούδια. Ἐκεῖ-μέσα γράφει, διαβάζει, ζωγραφίζει. Κάποτε τὰ βλέμματα σταματοῦν στὸ πορτραῖτο τῆς μεγάλης ἀδερφῆς καὶ τὰ μάτια του ὑγραίνονται. Μὰ τότε μι' ἀνάλαφρη πνοὴ τοῦ χαϊδεύει τὸ πρόσωπο, ὅμοια μὲ τὸ χάδι της, ὅταν ζοῦσε. Καὶ τοῦ φαίνεται πὼς τ' ἀμυδρό, μελαγχολικὸ χαμόγελό της, στὴν εἰκόνα, γίνεται πιὸ ἔντονο, πιὸ μεστό, πιὸ γλυκό, σὰ μιὰ παρηγοριὰ καὶ μιὰ ἐνθάρρυνση. Καὶ μέσα του γεννιέται μιὰ δύναμη πελώρια κι' ἀκατάλυτη . . .

ΕΛΕΝΗ ΡΕΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. ΟΡΕΣΤΗΣ Ε. ΣΤΕΚΑΣ, *Σκλαβωμένη Ἥμβρος*. Ἀλεξάνδρεια. Α' Βραβεῖον 215ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. — 2. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΚΑΛΕΥΡΑΣ: *Ἐλεύθερος Θεός*. Λάρισα. Α' Βραβεῖον 219ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων (Ἰσότιμος). — 3. ΑΘ. Δ. ΖΩΓΡΟΜΑΛΛΗΣ: *Τόξον τοῦ Φοίβου*, Θεσσαλονίκη. Α' Βραβεῖον 218ου Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΝΘΟΙ ΚΑΙ ΠΕΤΑΛΟΥΔΕΣ

[Αριθ. Έγκρ. 18]

Ὁλόχαρες μέσ' στοὺς ἀνθοὺς
οἱ πεταλοῦδες τρέχουν
—πέταλ' ἀνθῶν ἀλαζωτά
ποὺ τὸ δροσάτο ἀγέρι
μέσα στὸν κῆπο σκόρπισε
ἀπὸ οὐράνια μέρη.—

Ἄλλες τὴ μαγική θωριά
τοῦ λευκοῦ κρίνου ἔχουν,
ἄλλες τ' ὡραῖο τοῦ οὐρανοῦ
γαλάζιο ἔχουν πάρει
κι' ἄλλες πολύχρωμες πετοῦν
μέσ' στοὺς ἀνθοὺς μὲ χάρη.

Μιὰ πεταλοῦδα κίτρινη
πῆγε νὰ ξαποστάσῃ
σ' ἕνα λιλουδοῦδι ρόδινο
καὶ μέσ' στὴν ἀγκαλιά του
ἡ πεταλοῦδα ἡ χρυσὴ
λές κι' εἶναι ἡ καρδιά του.

Ἀπ' τὸ λευκὸ τριαντάφυλλο
μόλις ἔχει περάσει
μιὰ πεταλοῦδα δλόλευκη
καὶ λές πὼς ἄθελά του
σκορπίζοντας τρεμουλιαστὰ
δυὸ ἄσπρα πεταλά του.

Ἕνας ἀνθὸς μενεξελὶ
ξεχύνει ὡραῖο χρῶμα,
καὶ ἡ γλυκειά του ἡ θωριὰ
χρυσίζει ἀπὸ 'να χνούδι.
Εἶναι ἡ γύρη ποὺ ἄπλωσε
ἀπάνω στὸ λουλοῦδι

μιὰ πεταλοῦδα κίτρινη
μὲ τἀλαφρό της σῶμα.
Ὦ πέταλα ἀτλαζωτὰ
ποὺ ἀπ' οὐράνια μέρη
σᾶς σκόρπισε μέσ' τοὺς ἀνθοὺς
τἀνάλαφρο ἀγέρι!

Σγουρόμαλλη

ΣΤΟ ΝΑΟ ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΑ

[Αριθ. Έγκρ. 6]

Μιὰ λαχτάρα, μιὰ ἔμφυτη ἀγάπη, βαθειὰ ριζωμένη μέσα μου, γιὰ τὸ κάθε τι ἀρχαῖο ποὺ βλέπω, ποὺ ἀκούω ἢ διαβάζω, πολλὲς φορὲς μ' εἶχε κάνει νὰ πάρω τὸ συνηθισμένο δρόμο γιὰ τὸ ναὸ τοῦ Ποσειδῶνα στὸ Σούνιο.

Ἀργὰ-ἀργά, κατὰ τὸ μεσημέρι, ὅταν ὁ ὑψωμένος ἥλιος περιλούζει τὰ κατάλευκα ἱερὰ μάρμαρα, τἀπλωμένα συντρίμμια, μὲ μεγάλη μου χαρὰ ἀνέβαινα τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο ποὺ βγαίνει στὸ ναό... Μοῦ ἄρεσε αὐτὴ ἡ ὥρα τοῦ μεσημεριοῦ ἐξαιρετικά, γιατί ἡ φύση μοῦ φαινόταν πιὸ ζωντανή, πιὸ χαρόμενη, κι' ὄχι σὰν τὴν κρύα πρωϊνή, ἢ σὰν τὴ βραδυνὴ νυσταλένη. Προχωροῦσα πάνω στἀπότομο μονοπάτι μὲ τὸ κεφάλι κατεβασμένο, ἐνῶ ἡ φαντασία μου ἔπλαθε ἔνετρα περασμένων χρόνων. Ὁ νοῦς ξεπετοῦσε σὲ κάτι παλιοὺς σβυσμένους αἰῶνες, καὶ ζωγράφιζε ὡραῖες ἡμέρες μεγαλείου καὶ δόξας τοῦ ἱεροῦ τόπου. Γύριζα πίσω τὰ μάτια μου, στὸ πράσινο χρῶμα τῆς φύσης, στὸ γαλανόλευκο τῆς θάλασσας, ὕψωνα τὰ μάτια μου ψηλὰ στὸν οὐρανό, καὶ μέσα μου τότε ἔννοιωθα κάποιο αἴσθημα γεμάτο συγκίνηση, ἀκατάληπτο, νὰ μοῦ γεμίζει τὴν καρδιά... Χάμω ἁπλωμένα σπασμένα κομμάτια παλιᾶς δόξας, κι' ἀνάμεσα στὰ λείψανα, κολόννες σὰν κάτασπρες πελώριες νεκρικὲς λαμπάδες, νὰ ὑψώνονται γαλήνια στὸν οὐρανό... Λαμπάδες ὄχι γιὰ παράκληση, ἀλλὰ ἀγιοκέρια στιμένα πάνω σὲ μνῆμα παλιᾶς θαμμένης, σβυσμένης δόξας... Ὁ γαλανὸς ἀτλικὸς οὐρανὸς τὴν στεφανώνει· ὁ ἥλιος σὰν ξυπνῆσῃ πρῶτα ἐκεῖ θὰ ρίξῃ ἀπὸ σεβασμὸ τὶς χρυσὲς ἀχτίδες του, κι' ἡ θάλασσα κάτω ἀναφιλὰ τὰ πόδια τοῦ ἱεροῦ βράχου, ποῦναι στημένο τὸ μνῆμα της.

Ὁ θάνατος δεσπόζει κι' ἡ καταστροφή, μὰ ἕνα ἀθάνατο πνεῦμα πλανιέται, καὶ θὰ πλανιέται αἰώνια! Ἡ δόξα τἄφηκε, συντρίφτηκε, μά ἡ ψυχή της μένει πάντα περήφανη καὶ γιὸ πάντα θὰ ζωγραφίζεται στὰ ἱερὰ συντρίμια, ἀθάνατε βράχε!... Στέκε περήφανος, δεῖχνε πάντα τ' ἀρχαῖο σου μεγαλεῖο, μαγνήτιζε, πλημύριζε μὲ λαχτάρα τὴν κάθε μιὰ ψυχή, κι' ὅφτνε νὰ μεσουρανεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ καθενὸς ὑμνητή σου! Στήριζε παντοτεινὰ τὴ λευκοφόρα, μαγευτικὴ νεράϊδα σου!

Δέξου τοὺς ἀσπασμοὺς τοῦ καθενός σου προσκυνητῆ, ποὺ ἀπ' τὰ πέλαγα, ἀπ' τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, σοῦ φέρνει εὐλαβικὰ ἡ κοσμογυρίστρα θάλασσα. Τὸ φίσμα τοῦ Αἰγέα, ἡ νοσταλγία τοῦ Βύρωνα θὰ πλανιῶνται γύρω σου αἰῶνια! Πάντα ἐσὺ τὰ γύρω θὰ κυβερνᾶς. Ἀπὸ σένα κρέμονται καὶ ξηρὰ καὶ θάλασσα...

Τὸ μάτι τριγυρνᾶ πέρα στὴ γύρω θέα. Ἀπολαμβάνει τὴν καλονὴ τῆς φύσης, μά μιὰ ἀναρχίλα ποὺ ἁπλώνεται στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μου, μ' ἀναγκάζει γρήγορα-γρήγορα νὰ ξαναπάρω τὸ κατηφορικὸ μονοπάτι.

Ἀναδρομάρης τῆς Ἀττικῆς

ΡΟΒΙΝΣΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

[Αριθ. Έγκρ. 21]

Βρέθηκα ἕνα καλοκαῖρι σ' ἕνα ἔρημο νησάκι, ὅπου θάμενα δυὸ τρεῖς μέρες μονάχα· δὲ θἄξιζε πιότερο: ζοῦσα σ' ἀπόλυτη ἐρημιά. Εἶναι ἀλήθεια πὼς δοκίμασα ὁμορφιὲς ἄγνωστες γιὰ μένα ὡς τώρα. Θαρροῦσα πὼς ἡμουνα οὐρανοκατέβατη, τόσο παράξενα καὶ ἄγνωστα ἦταν ὅλα γύρω μου. Σὰν τρελὴ ἀνεβοκατέβαινα κατσάβραχα, σκαρφάλωνα στὶς συκιὲς κι' ἔκανα ἐπιδρομὲς στὰ διάφορα ἀμπέλια, ζητώντας νὰ δοκιμάσω ἄπλωστα ἀπ' ὅλα τἀξοῦν τῶν σταφυλιῶν· μὲ χτυποῦσε στὰ νεῦρα νὰ βλέπω χάμω τσαμπιὰ μεγάλα, τόσο πλάι τὸνα στἄλλο. Ἔμπαιζα φωνὲς δυνατές, ἀπάγγελνα, τραγουδοῦσα· ποῦ θὰ χαιρόμουν ποτὲ τέτοια λευτεριὰ κι' ἐρημιά; Δὲν πέρασα ποτὲ ἀπ' τὸ ἴδιο μέρος δυὸ φορές, πότε σὲ φρατιὲς γεμάτες πικροδάφνες καὶ λιγαριές, πότε σὲ κουφάλες στὰ βραχάκια τῆς παραλίας, πότε τρώγοντας φραγκόσυκα καὶ βατόμουρα καὶ πότε γράφοντας μὲ πολύχρωμα χαλίκια στίχους στὴν ἄμμο.

Ἔκανα τρία μπάνια τὴν ἡμέρα, ὅλο σ' ἄλλη θάλασσα, σὲ μακρινὲς ὁποστάσεις, (ἀκολουθοῦσα ἀπὸ μακρυὰ τὴ χωριάτισσα ποὺ μὲ φιλοξένησε: πήγαινε γιὰ δουλειὰ της ἀπ' τὄνα χωριὸ στἄλλο· ἔτσι γνώρισα ὁλόκληρο τὸ νησί)· μὲ τραβοῦσε τόσο ἡ ἄγνωστη θάλασσα, μ' ὅλο ποὺ δὲν ἤμουν ἄριστη κολυμβήτρια. Στέγνωνα πηδώντας σὰν ἄγριος στὴν ἀκρογιαλιά· ἄλλοτε ξαπλωμένη καθόμουν ὥρες γιὰ ἡλιοθεραπεία τόσο, ποὺ μαύρισα σὰν ἀράπης σὲ λιγο διάστημα. Συχνά, πηγαίνοντας ὁλομόναχη σ' ἄγνωστα μέρη, μὴ συναντώντας ψυχὴ στὸ δρόμο, σὲ κάθε καινούργιο ποὺ ἔβλεπα μποροσιά μου ἔνοιωθα νὰ παίρνω μέσα μου τὸ ὕψος... ἐξερευνητοῦ! Σκεφθῆτε: γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου ἔβλεπα ἐρειπωμένους μύλους, ἔρμα ξωκκλήσια, ἐγκαταλειμένες, ἀπόμακρες ψαροκαλύβες!.. Ἄνοιγα τὰ πορτάκια τῶν ἔρημων ἐκκλησιῶν· οἱ εἰκόνες μὲ τρόμαζαν, τί παγερὴ ἐρημιά! τἰσκαζα ἀμέσως. Ποιὸς ἔννοιωσε τὴ γοητεία τῶν ἐρειπωμένων ἀνεμόμυλων; Ἐκεῖνο τὸ «χάρα, χαρὰ» τῶν φτερῶν!.. Κύττἄζα μέσα τρομαγμένη. Ἂν ὑπῆρχαν στοιχιά; καὶ γιατί ὄχι; Τὄκοβα λάσπη. Μιὰν ἄλλη στιγμὴ ἄρχισα νὰ λέω δυνατὰ τὶς σκέψες μου· φοβήθηκα μὴν εἶχα χάσει στὴν ἐρημιὰ τὴ φωνή μου.

Τώρα, ὕστερα ἀπὸ τόσους μῆνες, μοῦ ξαναρθαν γιὰ πρώτη φορὰ στὸ μυαλό μου. Σχεδὸν δὲν πιστεύω, πὼς τἄζησα πραγματικὰ ἐγὼ ἡ ἴδια. Ὄχι πὼς εἶναι τίποτε σπουδαῖο πράμα. Πφ! ἕνα λιγόμερο ταξίδι σ' ἕνα νησάκι τοῦ Αἰγαίου. Πέρασε τόσο γρήγορα! Ὕστερα ἤρθαν ἀπανωτὰ τόσα ἄλλα, ποὺ ξεχάστηκε τελείως. Ἄχ, Θεέ μου! σὰ νὰ μὴ συνέβηκε τίποτε.

Πανταχοῦ Παρὼν

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Μικρέ, πὸς νὰ μοῦ χαλάσῃς ἕνα τἄλληρο;

— Καὶ γιατί, κυρία, νὰ τὸ χαλάσω; Δὲν μοῦ τὸ χαρίζετε καλύτερα;

Ἀνθιππος

* * *

— Τί θὰ πῆ, Νίκο, «ἐφέτης»;

— Αὐτὸ τὸ χρόνο.

— Μὰ τότε θὰ ἔγραφε «ἐφέτος».

— Θὰ εἶναι τυπογραφικὸ λάθος!

Γαλάξιος Οὐρανὸς

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 224ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος τὴν 5 Δεκεμβρίου 1925 ἀριθ. ἐξόσεων τῶν Λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα τῆς Διαπλάσεως Δεκεμβρίου 1925, Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου 1926 δημοσιευθεισῶν ὑπὸ Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οἱ ἀκολουθοῦντες ἕκαστον ὄνομα τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν: ὁ πρῶτος τὰς εὐρεθείσας ὀρθὰς λύσεις, ὁ δεύτερος τὰ Εὔσημα Λύσεων καὶ ὁ τρίτος τὰ Εὔσημα Ἐπιμονῆς, συμφώνως μὲ τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ τοῦ 1926, Κεφ. Ε', § 25.

Οἱ *Ἰσότιμοι* ὅλων τῶν τάξεων ἔχουν τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Β' Βραβείου νὰ δημοσιεύσουν τὴν λύσιν των ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 40 ἀνὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, καὶ νὰ γαγράσουν ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σήμερον, (διότι κατόπιν παραγράφεται τὸ δικαίωμα τοῦτο,) ἐπιστολὴν ὁποιονδήποτε θέλουν τόμον «Διαπλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894—1926 Β' Περίοδος) μὲ ἔκπτωσιν δέκα (10) δραχμῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου νὰγγράσουν ὁμοιον Τόμον μὲ ἔκπτωσιν πέντε (5) δρ. καὶ οἱ τοῦ Γ' μὲ ἔκπτωσιν τριῶν (3) δρ. (Τὰ δὲ καὶ Ὁδηγὸν Συνδρομητοῦ, τοῦ 1926, Κεφ. ς', § 6 καὶ 7).

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (16 ἐτῶν καὶ ἄνω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μηλολόνθη, 174, 18, 7.

Ἰσότιμοι: Σκανδαλιάρα, 173, 18, 7. Νεκρολούλουδο, 173, 18, 7. Ἀθάμας, 173, 18, 7. Μάγισσα, 178, 18, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μηνηδών, 159, 16, 7. Ἰδεολάτρας, 158, 16, 7.

Ἰσότιμοι: Νίκη, 158, 16, 7. Ἑλληνικὴ Δόξα, 154, 16, 7. Ἀρχοντοπούλα, 159, 16, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἐλενίτσα Θ. Ἀντωνιάδου, 136, 14, 6. Μικρὸς Καλλιτέχνης, 143, 15, 6. Δέλια, 132, 14, 5.

Ἰσότιμοι: Χίμαιρα, 147, 15, 7. Νιόβη, 146, 15, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ἄγγελος Εἰρήνης, 101, 10, 5. Ἀναδρομάρης τῆς Ἀττικῆς, 119, 12, 7.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Βυζαντινὸ Ἄστρο, 62, 7, 5. Κυκλαμιά, 15, 2, 1. Ξάνθιππος, 82, 9, 4. Φοῖβος, 27, 3, 2. Δαφνοστεφὴς Ὀλυμπιονίκης, 46, 5, 5.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12 ἐτῶν ἕως 16).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Φωτονός, 164, 17, 7.

Ἰσότιμοι: Ἐλεύθερο Πουλί, 158, 16, 6. Πονεμένη Ψυχή, 166, 17, 7. Κεφαλλωνιτάκι, 164, 17, 7. Τηνία Καλλιτέχνις, 168, 17, 7. Ταρδίφ, 153, 16, 7. Ἀττικὴ Δόξα, 175, 18, 7. Οὐραγκουτάγκας, 160, 16, 7. Ἐλευθ. Ν. Ρουσσάκης, 173, 18, 7. Ἑλληνικὸν Ἀετόπουλο, 173, 18, 7. Σκλαβωμένη Ἴμβρος, 173, 18, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀγωνιζόμενος Ὠκεανός, 135, 14, 6. Φωνὲς τῶν Πατρῶν, 148, 15, 7.

Ἰσότιμοι: Λευκὸς Ἀστήρ, 136, 14, 7. Σαρλώ, 142, 15, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀντίφαλος, 128, 13, 4. Ἐλπὶς τῶν Σκλάβων, 113, 12, 7. Θάνος Μ. Σουλτάνης, 123, 13, 7.

Ἰσότιμοι: Μέλισσα, 121, 13, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Σμυρνιωτάκι, 87, 3, 7. Ἔρασμος, 107, 11, 5. Ἀστρέμας, 93, 10, 6. Ἄγγελος, 82, 9, 7. Γεώργ. Μουρτζίνος, 86, 9, 5. Φ. Νικολαΐδης, 86, 9, 5. Ἀχ Πόλι, 105, 11, 7. Μικρὴ Ἐπαρχιώτισσα, 97, 10, 7. Ξακουστὸς Βιολιστής, 103, 11, 7.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Μικρὴ Ἑλληνοπούλα, 49, 5, 3. Ἀγοίμι, 47, 5, 2. Εὐρώτας, 6, 1, 1. Προσκοπάκι τοῦ Εὐξείνου, 15, 2, 1. Φελλαχάκι, 58, 6, 4. Τζοκόντα, 6, 1, 1. Μορτάκι, 21, 3, 2. Καπετὰν Φασαρίας, 46, 5, 3. Φουρτουνιασμένη Θάλασσα, 34, 4, 4. Ναυτόπουλο, 68, 7, 5. Μονάκριβη, 63, 7, 5. Ἀνθισμένο Ρεῖκι, 81, 9, 7. Λίβιος, 43, 5, 7. Ἰωάννης Κισκύρας, 12, 2, 1. Ὁ δυσσεύς, 31, 4, 3. Ἶρις, 46, 5, 2. Γλυκὸ Χαμόγελο, 77, 8, 7. Αἴας Δ. Ματαράγας, 27, 3, 3. Ἐξερευνητὴς τοῦ Μεξικοῦ, 27, 3, 4. Ν. Κ. Πάνος, 51, 6, 2. Βιολέτα τοῦ Βουνοῦ, 75, 8, 7. Πολύβιος, 9, 1, 2. Γλυκειὰ Ἀνάμνησις, 33, 4, 2. Σταυραετός, 81, 9, 6. Ἕλλην, 67, 7, 3. Νεφελώδης Ψυχή, 39, 4, 5. Μυοσωτίς, 65, 7, 7. Πετιαχτὸ Ναυτάκι, 43, 5, 2,

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 ἐτῶν καὶ κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ζουλεϊκα, 169, 17, 7.

Ἰσότιμοι: Φιρφιρίκος, 151, 16, 7. Ὀδυσσεύς, 133, 14, 6. Πορφυρίς, 164, 17, 7. Ἀγνούλα, 158, 16, 7. Τσούχτρα, 177, 18, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἰωάννης Καλαμπόκης, 88, 9, 5.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Δυκόσκυλος. 70, 7, 7. Κῦμα τοῦ Βοσπόρου, 66, 7, 3. Συρανώ, 62, 7, 7.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ἐλευθ. Χ. Ἀδάμ, 13, 2, 1. Ἀάμπων Ἀσπήρ, 11, 2, 1. Εὐζωνάκι, 28, 3, 4. Ἀργοναύτης, 25. 3, 2. Μέγας Ναπολέων, 12, 2, 1. Μικρὸς Λόρδος, 13, 2, 1.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 28 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 28 Μαρτίου 1927.

ΧΑΡΗΤΕ κυρὰ τὸ πέμπτο μου δωδεκασέλιδο. Πόσα ὡραῖα πράγματα ἔχει!.. Καὶ κρύβετε τὴν ὀρεξή σας γιὰ τὸ ἕκτο. τὸ πρωτομαγιάτικο, ποὺ θὰ σᾶς δώσῃ τὴν «54η Κυριακὴν», γραμμένη ἀπὸ τὴν Ἀγάπη, εἰκονογραφημένη θαυμάσια ἀπὸ τὸν κ. Βώτση καὶ μ' ἕνα πολὺ σεβαρό... ἐπεισόδιο τοῦ Ἀνανία.

Πολλοὶ μὲ ρωτοῦν γιὰ τὸ περιοδικὸ «ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ» ποὺ τὸ εἶδαν νἀναγγέλλεται στὶς ἐφημερίδες ἢ διάβασαν τὴν Ἀγγελία ποὺ ἔλαβαν οἱ γονεῖς τους. Ναί, ὁ κ. Ξενόπουλος εἶναι ὁ διευθυντὴς κι' ἰδιοκτήτης του, μαζὶ μὲ τὸν ἐκδότη κ. Κολλάρο. Καὶ θὰ εἶναι ἕνα ἐξοχο περιοδικό, ἄλλα ὄχι βέβαια γιὰ παιδιά. Σεῖς θἔχετε πάντα τὴ «Διάπλασί» σας καὶ πάντα γιὰ σᾶς ὁ κ. Ξενόπουλος θὰ εἶναι ὁ ἀγαπητός σας Φαίδων. Γιατί, ἂν χάριν τοῦ περιοδικοῦ του, ἔπαψε πιὰ νὰ συνεργάζεται σὲ κάθε ἄλλο περιοδικὸ ἢ ἐφημερίδα, μόνο στὴ «Διάπλασι» δὲν ἔπαψε κι' οὔτε θὰ πάψῃ ὅσο ζεῖ. Μὴν ἔχετε γι' αὐτὸ καμμιὰν ἀνησυχία. Ἡ «Νέα Ἑστία» θὰ εἶναι ἄλλο πρᾶγμα. Δὲν θὰ τὴν βλέπετε, παρ' ἂν θὰ τὴν παίρνουν οἱ γονεῖς σας, οἱ θεῖοί σας, οἱ μεγάλοι σας ἀδελφοί.

Κερανέ, ἔχω μπροστά μου δυὸ γράμματά σου. Περιττὸ νὰ σοῦ περιγράψω τὶς ἀθηναϊκὲς ἀποκριές, γιατί κι' ἐδῶ. ἀπάνω-κάτω. γίνονται τὰ ἴδια. Ὅπως δὰ καὶ παντοῦ. Αὐτό, βλέπεις,— ἄπαν-ῶ στὴν ἀπορία σου, — εἶν' ἕνα πανάρχαιο καὶ σχεδὸν παγκόσμιο ἔθιμο, λείψανο τῆς εἰδωλολατρείας, ὅπως σᾶς ἐξήγησε ἄλλοτε ὁ κ. Φαίδων. Ἐπίσης καὶ τὸ φοβερὸ χαλάζι ποὺ μοῦ περιγράφεις, ἔπεσε μιὰ μέρα, ὅμοιο κι' ἀπαράλλαχτο, καὶ στὰς Ἀθήνας.

Σ' εὐχαριστῶ, *Ὄασις*, ποὺ ἂν καὶ δὲν ἀπῆντησα ἐδῶ σὲ δυὸ γράμματά σου τοῦ Δεκεμβρίου καὶ τοῦ Ἰανουαρίου. δὲν δυσαρεστήθηκες, παρὰ μοῦ ἔγραψες ἄλλα δυό, καὶ μὲ καινούριο ξεσπάθωμα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι μ' ἀγαπᾷς πολὺ καὶ, ἀκόμα, ὅτι καταλαβαίνεις πολὺ καλὰ γιὰ ποιὸ λόγο δὲν εἶμαι πάντα τακτικὴ στὴν ἀλληλογραφία μου: Ποτὲ ἀπὸ ἀμέλεια ἢ ἀπὸ ἀδιαφορία· πάντα ἀπὸ ἔλλειψη τόπου ἢ χρόνου.

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου. *Ραβερζύ*, κι' ὅταν ἔχῃς καιρό, γράφε μου. Ὅσο γιὰ τὶς λύσεις, ἀφοῦ τὶς βρίσκεις, μπορεῖς νἀγοράσῃς λυσόχαρτο καὶ νὰ τὶς στέλνῃς γιὰ τὸ Διαγωνισμό. Ἀφοῦ δὲν ἔχῃς «μεγαλύτερες ἀξιώσεις», διασκέδαζε τουλάχιστο μὲ αὐτό. Ἀλλὰ ἔτσι, ὅπως τὶς στέλνεις, δὲν λαβαίνονται ὑπ' ὄψει.

Ἐλπίζω, *Κυρὰ-Κυραλίνα*, νὰ συνειθίσῃς γρήγορα τὴ ζωὴ τῆς ἐσωτερικῆς στὸ παρισιάνικο αὐτὸ σχολεῖο. Γιατὶ τὸ μόνο ποὺ σὲ δυσκολεύει τώρα, εἶναι ποὺ δὲν μιλῆς ἀκόμα τὰ γαλλικὰ σὰν τὶς ἄλλες. Ἔ, σὲ λίγο θὰ τὰ μάθῃς φαρσί. Μὲ συγκίνησε πολὺ ἡ περιγραφὴ τῆς ἀρίξεως τοῦ πρώτου μου φύλλου στὸ ξένο σχολειό.. Ὦ, τὸ πιστεύω, πὼς σοῦ φάνηκε σὰν ἕνας φίλος, σὰν ἕνας συγγενής, ποὺ ἔρχόταν νὰ σὲ ἰδῇ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Ναί, *Μέλισσα*, πολὺν καιρὸ εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς, ἀλλὰ ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς τώρα πιὸ συχνά. Χαίρω ποὺ σοῦ ἀρέσει τόσο ἡ ἐφετεινή μου ὕλη. Γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμη, ποὺ εἶναι πιὰ ἕτοιμο, φροντίζω τώρα νὰ στηθῇ καὶ σὲ λίγο θὰ σᾶς πῶ τὰ νέα.

Ἡ *Χαλιμὰ* ρίχνει μιὰ ἰδέα: Ὅπως οἱ σύλλογοι, τὰ σωματεῖα κλπ. δίνουν τὶς ἀποκριές ἀπὸ ἕνα χορό, νὰ δίνῃ κι' ἡ Διάπλασις «ποὺ ἀποτελεῖ μὲ τὰ παιδιά της ἕνα σύλλογο τόσο μεγάλο». Θὰ μποροῦσε βέβαια· καὶ θἄταν ἕνας ὡραιότατος «λευκὸς χορός». Ἀλλὰ ποιός νὰ τὸν διοργανώσῃ; Εὐκαιρῶ ἐγὼ γιὰ τέτοια πράγματα; Κάμετε τοῦ χρόνου μιὰ Ἐπιτροπὴ νὰ φροντίσῃ γιὰ ὅλα, καὶ τότε εὐχαρίστως.

Ἡ *Μίρκα*, ποὺ ἔκαμε τὴν στατιστικὴ τῆς περσινῆς Σελίδος Συνεργασίας, βρῆκε ὅτι ἀπὸ τὰ 187 κομμάτια ποὺ ἐδημοσιεύθησαν, τὰ 108 εἶναι ἔργα 55 κοριτσιῶν καὶ μόνο 56 ἐστάλησαν ἀπὸ 33 ἀγόρια· (χωριστὰ τὰ «οὐδέτερα», γιατὶ ἡ *Μίρκα*, δὲν ξέρει ἂν τὰ ψευδώνυμά τους ἀνήκουν σὲ ἀγόρια ἢ σὲ κορίτσια· κι' αὐτὰ εἶναι ἄλλα 23 κομμάτια, σταλμένα ἀπὸ 15... οὐδετέρους.) Καὶ προσθέτει: «Ἀλλὰ θἄταν παραλογισμὸς νὰ παραδεχθῇ κανεὶς πὼς τὰ κορίτσια εἶναι πνευματικῶς ἀνώτερα ἀπὸ τἀγόρια. Ὁ λόγος τῆς ἀποχῆς τῶν ἀγοριῶν ἀπὸ τὴ Σελίδα εἶναι ἴσως ποὺ αὐτοὶ οἱ κύριοι φαντάζονται ἀπὸ πολὺ μικροὶ τὸν ἑαυτό τους μεγάλο καὶ στρέφονται σ' ἄλλα περιοδικὰ ποὺ τὰ νομίζουν σοβαρότερα». Δὲν τὸ πιστεύω. Ὁ λόγος εἶναι ὅτι ὡς σὲ μιὰ ὡρισμένη ἡλικία, τὰ κορίτσια εἶναι πιὸ ἔξυπνα, γράφουν καλύτερα, μπαίνουν στὸ νόημα τῆς λογοτεχνίας εὐκολότερα. Κι' ἐπειδή, ἐκτὸς ἀπὸ ἐξαιρέσεις, σ' αὐτὴ τὴν ὡρισμένη ἡλικία βρίσκονται οἱ συνεργάτες τῆς Σελίδος, φυσικὸ εἶναι νὰ ἐγκρίνωνται καὶ νὰ δημοσιεύωνται περισσότερο κομμάτια κοριτσιῶν.

Ὁ *Ἰοστέφανος* ἔχει καθηγητὴ ἀπὸ τοὺς ἐξαιρετικοὺς ἐκείνους ποὺ ἀγαποῦν τὴ νέα γλῶσσα. Κι' ὅταν μιὰ μέρα τόν ρώτησε ποῦ ἔμαθε νὰ τὴν γράφῃ ἔτσι ὡραῖα καὶ ποιός τόν προγυμνάζει, ὁ φίλος μου τοῦ ἀποκρίθηκε ὅτι «διαβάζει καλὰ τὴ Διάπλασι, ἀσχολεῖται μὲ αὐτὴ καὶ γι' αὐτὸ ἔμαθε νὰ γράφῃ». Ὁ καθηγητής του τότε τὸν συνεχάρη κλπ. Νομίζω ὅμως ὅτι θὰ ἔκαμνε καλὰ νὰ συστήσῃ καὶ στοὺς ἄλλους του μαθητὰς αὐτὸν τὸν «προγυμναστή»...

Σκνίπα, τὸ ψευδώνυμό σου ἐνεκρίθη σὰν προηγούμενο καὶ χαίρω πολὺ ποὺ ἀποκτῶ μιὰ νέα φίλη τόσο καλή. Τὸ γράμμα σου μοῦ ἄρεσε ἰδιαιτέρως. Εὔχομαι νὰ δυναμώσῃς γρήγορα. Ἡ μαμμὰ κάνει πολὺ καλὰ ποὺ δὲν σ' ἀφίνει νὰ διαβάζῃς τίποτ' ἄλλο ἀπὸ Διάπλασι, κι' ἔννοια σου, θὰ κάμω κι' ἐγὼ ὅ,τι μπορῶ γιὰ νὰ γίνω ἀπὸ τοῦ χρόνου δωδεκασέλιδη καὶ νἄχῃς νὰ διαβάζῃς πολλά.

Θεοδώρα Κ. Κίτσα, Κατίνα Θεοδωροπούλου, Γέρω-Δῆμε, Ἔλζα Λιμάκη, Κλαίρη, Πέπα Πασκοτίνη, Ἄγγελε, Ἐλευθερο Πουλί, Γ. Κωνσταντινίδη. καλά μου παιδιά, σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ ξεσπαθώματά σας.

Ὡραία Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ, Λουΐζα, Νάρκισσος, Χιονισμένο Πήλιο, Ρεζεντά, Δέλια, Ταπεινὸ Κυκλάμινο, Μῆλον τῆς Ἔριδος, Προσκοπάκι, Κόρη τῶν Ἀθηνῶν, Ὁλόχαρη, Δώρα Ἄνθη, Πρωγκίπισσα τῆς Σελήνης, Πεταλούδα, Ἄγγελος, Πικρὴ Σκλαβιά, Ἐλευθ. Ρουσσάκης, Σφίγξ* καὶ *Θαῆς*. — "Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ των λόγια. Σ' ὅσους μπορέσω, θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ἡ Χιονισμένη Φύση» τοῦ *Ἱερολοχίτη*. Φαίνεται ἀτεχνο καὶ κοινό. Καὶ λέγω «φαίνεται» γιατὶ μόλις καὶ μετὰ βίας μπόρεσα νὰ ξεχωρίσω μερικὲς φράσεις. Χάθηκε λίγο χαρτὶ γιὰ νὰ γραφθῇ πλατιά, ἀνοιχτὰ καὶ νὰ διαβάζεται εὔκολα; Ὅσο καλὸ κι' ἂν ἦταν, δὲν θὰ τὸ ἐνέκρινα, γιατὶ θἔπρεπε νὰ τὸ ἀντιγράψω γιὰ τὸ τυπογραφεῖο, — «Ἡ κόρη τοῦ Βορρᾶ» τοῦ *Κεραυνοῦ*. Κι' αὐτὸ κοινὸ κι' ἄτεχνα γραμμένο. Οὔτε ὕφος καλό, οὔτε γλῶσσα στρωτή. Κι' ἡ πυρκαϊὰ ἐκείνη, ὅπως παρουσιάζεται, φαίνεται ἀσχετη μὲ τὸ χιόνι. Μποροῦσε νὰ λείπῃ ὁλωσδιόλου.— «Τὸ ἄνθάκι» τῆς *Χώρας τῶν Ὀνείρων*. Σ' ἐχει παιδιά; ἴσως. Μόνο τὸ Παιδ. Πνεῦμα ποὺ εἶχε ἀποκάτω, εἶναι νόστιμο κι' ἴσως τὸ δημοσιεύσω. — «Βασιλιὰς ὁ Πόνος» τοῦ *Γαλάξιου Οὐρανοῦ*. Ἀπαισιόδοξο, κι' ὄχι τόσο τεχνικὸ ὡς φανέτο (ἂν καὶ καλ

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1927. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν εἰς ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, εἰς κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Σπινθηροβόλη, κ. (ΑΓ). Φούσκας, ἀ. (+ ὄμως=0). Μάσκα, κ. (;) Ἀκούρδιστο Ρολόϊ, ἀ. (ΒΒ). Νηρηΐς, κ. (ΜΜ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἐλεύθερος Θράξ, ἀ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: *Θεοδώραν Κίτσα* (ποτὲ ἐνοχλητική, καὶ μάλιστα ὅταν δείχνῃς τόση φροντίδα σ' εὐχαριστῶ πολὺ καὶ στέλνω χαιρετίσματα σ' ὅλους, ἰδιαιτέρως στὴ μικρούλα ἀδελφή') *Χιώτικο Διαβολάκι* (2 δραχμὲς κρατῶ στὴ διάθεσή σου, γιατὶ τὸ 1ο φύλλον τοῦ 1925 ἔχει ἐξαντληθῆ') *Ἠλεκτρικό* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· νὰ ἴδῶ λοιπόν, θὰ εἶσαι τώρα τακτικότερος ;) *Τούλαν Τρυφωνοπούλου* (χαίρω πολὺ καὶ περιμένω νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο') *Σόλβαϊκ* (ἔκαμες πολὺ καλὰ· καὶ τώρα γράφε μου') *Τούλαν Καββαδᾶ* (θὰ εἶδες ὅτι σοῦ ἀπάντησα στὸ πρῶτο σοῦ γράμμα· τὸ ἴδιο μ' εὐχαριστήσαν καὶ τὸ δεύτερο') *Ἀειθάλῃ* (τὸ ἔλαβα, περίμενε)' *Μέγαν Ἀλέξανδρον* (ἔλαβα· χαιρετίσματα καὶ στὴ *Ζωή*') *Ψαροπούλαν* καὶ *Τρελοκόριτσο* (εὐχαριστῶ καὶ σᾶς καὶ τὶς μητέρες σας· διηγήματα, ὄχι, δὲν μπορεῖτε νὰ μοῦ στέλνετε κι' οἱ δυὸ μαζί· θὰ σᾶς παρακαλέσω μάλιστα καὶ νὰ μοῦ γράφετε χωριστά') *Ἀτρόμητο Εὐζωνάκι* (ἂν καὶ μοῦ τὸ ἀναγγέλλεις ἀργά, τὸ μεγάλο σου δυστύχημα μὲ συγκινεῖ· φὰν χθεσινὸ καὶ σοῦ στέλνω τὰ πιὸ ἐγκάρδια συλλυπητήριά μου· ναί, θὰ προκηρύξω Διαγωνισμὸ Ἀσκήσεων καὶ γιὰ τὴ Β' ἐξαμηνία') *Πνεῦμα τοῦ Κουφοκεφαλάκη* (θὰ εἶδες τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου· τὸ κομμάτι σου θὰ τὸ κρίνω ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά του') *Ζενιτεμένο Ἠπειρωτάκι* (χαίρω πολύ, ἐξαιτελα, γράφε μου') *Ἀλαβάστρινην* (θὰ εἶδες τὴν ἔγκριση· χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία') *Ἄστρο τῆς Δευτεριάς* (ὦ, ναί, πολὺ σκληρό· ὁ Θεός, παιδί μου, νὰ σὲ παρηγορήσῃ') *Μεγαλόπρεπην Ἴδην* (χαίρω κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἴδρυση τοῦ Συλλόγου σας κι' εὐχομαι λαὸ' ἐπιτυχία') *Σκανδαλιάραν* (ἔστειλα· περαστικά') *Ἠρωϊκὸν Μεσολόγγι* (παραγγελίαι σου ἐξετελέσθησαν καὶ λεπτομὲς ἐξωφλήθη') *Μαυροθάλασσίτην* («κόθρος»—ἡ λέξη ποὺ εἶδες στὸ δημῶδες αἴνιγμα,—σημαίνει τὸ γῦρο τοῦ κόσκινου, ποὺ εἶναι συνήθως ἀπὸ λεπτὸ ξύλο· ἀλλὰ γενικὰ κάθε στρογγυλὸ πρᾶγμα, ποὺ ἔχει ἕναν τέτοιο πλατὺ γύρο, μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς ἔχει κόθρο') *Ἄθων* (δὲν εἶναι πιά') *Πηλέα* (κι' ἐγὼ χαίρω γιὰ τὴ συμμετοχή σου, ποὺ τὴ θεωρεῖς τιμὴ γιὰ κάθε παιδί') *Κλαίρην* (τῆς Μ. Δ. γράμμα δὲν ἔλαβα') *Ἀπόγονον Ἡρώων* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα') *Κόμην τοῦ Ἐρέχ* (πολὺ χάρηκα γιὰ τὶς ἐπιτυχίες σου· ὁ Δ. δὲν εἶναι συνδρομητής μου') *Γιάνναν Δειλινὸν* (συμμορφώθηκα') *Μεγάλην Ἑλλάδα* (στὸ ἐρχόμενο') *Βόσπορον, Νέμεσιν, Λιλιάναν* κτλ. κτλ.

Μόνα Λίζαν, Νικ. Ραπτάρχην, Ἄνναν Βλάχου (ἔστειλα.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *27 Μαρτίου*, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 232 Διαγωνισμοῦ.

Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 2 Ἰουνίου.)

257. Δεξίγριφος

Μὲ τρεῖς προθέσεις στὴ γραμμὴ
Σοῦ βάζω ὑγρὸ μέσ' στὸ κορμὶ
Κι' εὐθὺς σοῦ πέφτει ὁ πυρετὸς
Κι' εἶν' ὁ γιατρός σου περιττός.

Μύρτω

258. Στοιχειοτονόγριφος

Ἄλλαξ' ἕνα γράμμα μόνο
Μὰ κι' ἀνέβασε τὸν τόνο,
Ἡ λαμπάδα σου νὰ σβύσῃ
Βασιλιὰ γιὰ νἀναστήσῃ.

Ταπεινὸ Κυκλάμινο

259. Μεταγραμματισμὸς

Ἀντὶ λάμβδα, κοινὸ ψάρι
Πῆρε ρῶ καὶ στὸ λεφτὸ
Μέλος ἔγεινε ποὺ πρῶτα
Δὲν τὸ εἶχε κἂν αὐτό.

Ἀσώτης

260. Ἀναγραμματισμὸς

Δοῦλος δυστυχὴς στὴ Σπάρτη
Θᾶμουν, ἂν ὁ κύριός μου
Ἤταν πρὸς ἐμὲ ὅπως λέγει
Ὁ ἀναγραμματισμός μου;

Βυζαντινὸ Ἄστρο

261. Πυραμὶς

+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *
* * * * * + * * * * *

Οἱ σταυροὶ καθέτως μέγας ζωγράφος τῆς Ἀναγεννήσεως. Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω κατὰ σειράν: σύμφωνον, σύνδεσμος, ὕψωμα, βασιλοπούλα τῆς Κρήτης, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος ἰατρός, ὁ μὴ βασιλευόμενος.

Χιόνι

262-263. Μεταμορφώσεις

1.—Ὁ *βάτος* διὰ 5 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *χόρτος*.

2.—Ἡ *Πάρος* δι' 6 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Μῆλος*.

Λίβιος

264-268. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

μέρος, δεινός, ἔπος, χυμός, τυρός.

Βόσπορος

269. Μικτὸν

αο - ο - ηα - ου - γο - ρχτ - μνν

Ἀνδρομέδα

270. Γρῖφος

Σῖναι
———
ο

Τ Χ ς

Πέτρος Ριενσαί

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

271-272. Cinéma-Rébus

1. Οὔτε, ὕδωρ, ζωή.

2. Ἤ, σή, οὔτε, εἰς.

(Ψευδώνυμα συνδρομητριῶν.)

Λιλιάνα

274. Calembour

Quand peut-on mettre le temps en cage?

Δ. Π. Κ.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 3

31. Ἡρακλῆς (Ἥρα, κλεὶς.)—32. Ἀντιόπη-γιντιλόπη.—33. Χῖος-ὄχι.—33. Ἀξιὸς-ἄξιος. — 35, 36-40. Διὰ τοῦ ΑΑ: *λαός, λαμπρός, κάλαμος, λαιμός, ἄλαλος.* — 41. ΔΑΝΤΗΣ-ΤΑΣΣΟΣ (Δῶτις, Ἀνάφη, Νέσσος, Τόσον, Ἠθογραφία, Σέσωστρις.)—42. *Ἡ Σάμος εἶναι νῆσος.* (εἰς αμ ὡς, ἦν, ἐν ις ὡς.) —44. Navire-ravine.

Κ Α Δ Ο Σ
Μ Υ Ρ Ο Ν
Π Α Ρ Ι Σ
Τ Υ Ρ Ο Σ
Σ Ι Τ Ο Σ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλῆ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχεῖα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.

Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.

Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

|ΚΖ' — 343|

Νάντια, Νάντα, Μ. Μυστικὰ δὲν ἐλάβαμε. Ἀνέσπερη Εὐτυχία, δὲν ἔλαβα. Μαιζὲλ Νιτοὺς, Ζίλδα ἡ Ἀγρία

|ΚΖ' — 344|

Ὁλόθερμα ψηφίζομεν τὰ Ψευδώνυμα: ΑΣΠΡΟΣ ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ

Γρῦλλος, Ἀνδρομέδα

|ΚΖ' — 345|

Προτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο θὰ βγάλω τὶς μάσκες ὅλων· τρέμετεε!

ΜΑΣΚΑ

|ΚΖ' — 346|

Τζοκόντα, Γιοῦ-Γιοῦ, Μιμέζα καὶ Μυρίνη, μὲ μεγάλη μου χαρὰ θὰ περιμένω ἕνα σας τετραδιάκι, καθὼς καὶ ἀπ' ὅλες τὶς Διαπλασοπούλες. Δ/σις: Ὁδὸς Ἑρμοῦ 54, Βόλος.

ΜΑΣΚΑ

|ΚΖ' — 347|

Προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν διηγήματος θέμα ὁποιοδήποτε (προτιμῶνται τὰ φαιδρά). Πρωτομία δίμηνος· συμμετοχὴ δίδραχμος· βραβεῖα 2. Δ/σις: Θεοφιλόπουλον, Γκυϊλφόρδου 3, Ἀθήνας. — ΚΕΡΑΜΠΑΝ, ΒΑΝ ΜΙΤΤΕΝ, ΑΡΧΙΤΕΜΠΕΛΗΣ, ΦΡΟΝΙΜΟ ΤΡΕΛΛΟΠΑΙΔΟ

|ΚΖ' — 348|

Πιστὸς ἀριστοκράτης δὲν θὰ ψηφίσῃ τὴν ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΣΣΑ ποὺ βραβεύθηκε πέρσυ;

|ΚΖ' — 349|

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΑΣΤΗΡ,,

Διαπλασόπουλα-ες! Μιμηθῆτε μας ὑποστηρίζοντες τὸν (ΚΖ'—278) διαγωνισμὸν τοῦ συλλόγου «ΕΡΜΗΣ».

|ΚΖ' — 350|

Προτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες. Βόλγας

|ΚΖ' — 351|

Ὁ Βόλγας, ἀνταλλάσσει Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα καὶ Διαπλασοπούλες. Δ/σις: Σπύρον Πεσεξίδην, Μονεμβασίας 11, Ἀθήνας.

|ΚΖ' — 352|

Ἀριστοκράτισσα, Ἀνατόλια, Λέλια, Λιλόντα, Βαλέντσια, Εἶα, Τσούχτρα, σᾶς ἐψήφισα. Νέμεσις

|ΚΖ' — 353|

ΚΕΛΕΜΕ, ἔμαθες τὸ τσάρλεστον ἢ ἀκόμη; ΜΑΥΡΟΣ ΠΡΙΓΚΙΠΣ

|ΚΖ' — 354|

Ψηφίζω τὸ ὑπέροχο ψευδώνυμο ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ. Μιμηθῆτε με ὅλοι. Τραγούδι τῆς Δευτεριᾶς

|ΚΖ' — 355|

Προτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ἅπαντας.

Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ

|ΚΖ' — 356|

ΤΡΕΜΕΤΕ!!! γιατί ἄρχισα: Φιλόσοφη=Μαρίκα Φαλαγκᾶ. Ἀούεια!!!

Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ

|ΚΖ' — 357|

Σμυρνιωτάκι, ἀνταλλάσσουμε Μ. Μυστικά; Μέσον Διαπλάσεως.

Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ

|ΚΖ' — 358|

Περιμένω ἀπὸ ὅλους Μ. Μυστικά. Δ/σις: Δημήτρ. Σπυροπούλον, Ἀμφιτρίτης 5, Καβάλλαν. Ἠρωϊκὸν Μεσολόγγι

|ΚΖ' — 359|

Ἠρωϊ Σκλαβιά, Μυρίνη, Φιλόσοφη, ἀλληλογραφοῦμε; Δ/σις: Λουΐζαν, ρ. λ Καβάλλαν. Λουΐζα

|ΚΖ' — 360|

Ἀφρισμένο Κῦμα, Μιράντα, ποιὰ εἶναι ἡ διεύθυνσή σας; γιὰ νὰ στείλω... Μόνα Λίζα

|ΚΖ' — 361|

Προτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο, χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες. ΠΗΛΕΥΣ

|ΚΖ' — 362|

Ἀνευρέθη στὰ σκουπίδια Παλιὸ Κλειδὶ κατάλληλο γιὰ ΠΑΛΙΟ ΒΙΟΛΙ. Πληροφορίαι... ἐντός. Πόρδος

|ΚΖ' — 363|

ΑΡΓΑΝΙΑΝ ΔΡΑΜΙ, νομίζομεν, εἴμεθα φίλοι. Ἴδρυσιν σύλλογον ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΩΝ;

Σωματοφύλακες: ΠΟΡΦΟΣ-ΑΘΟΣ

|ΚΖ' — 364|

Μὴ μὲ παρεξηγήσετε ποὺ εἶπ' ἀπαιτητικός, γιατί, ἂν μὲ ψηφίσετε, τὴν ψῆφο μου θὰ δώσω.

Λοιπὸν ἐμπρός!

ΓΙΝΟΣ ΒΟΥΓΑΣ

|ΚΖ' — 365|

Ἐλλείψει ἀπαντήσεων, διαγωνισμὸν δὲν ἀκυρώνω, ἀλλὰ βραβεῖα μόνον Τσαψεξήν. Βραβευθεὶς ἂς διαλέξει ἀπὸ τὰ βιβλία τοῦ διαγωνισμοῦ (ΚΖ'—204) καὶ νὰ στείλῃ δρ. 4 ταχυδρομικά. Ἄθως

|ΚΖ' — 366|

Ὁ ΑΘΩΣ ὑπενθυμίζει τὴν (ΚΖ'—266) καὶ περιμένει.

|ΚΖ' — 367|

ΛΑΒΑΡΩΝ ΤΟΥ 21

Ὑποψήφιος Δημοψηφίσματος 1927

|ΚΖ' — 368|

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ-ΛΕΣ, ΣΠΑΡΤΙΑΤΟΠΟΥΛΑ-ΛΕΣ, σᾶς ζητῶ ἕνα τετραδιάκι, μιὰ καρτούλα ὡς ἐνθύμιση τῶν διαπλασιακῶν μας χρόνων. Δ/σις: (Κ.Κ.Κ.) ρ. γ. Σπάρτην. ΑΠΟΒΡΟΧΑΡΗΣ

|ΚΖ' — 369|

Διαπλασόπουλα-ες, προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν ἀγράφων κινηματογραφικῶν καρτῶν. Παρακαλοῦμεν ἀποστείλατε ἐγκαίρως. Συμμετοχὴ δίδραχμος, βραβεῖα δύο. Δ/σις: Μαρίκαν Ἀβραμάκου, Σέρρας. Μιρέλλα, Μαιζὲλ Νιτοὺς

|ΚΖ' — 370|

Νάντια, Νάντα, Μ. Μ. ἐλάβαμε· εὐχαριστοῦμε. Γιάννη Δειλινέ, Μ. Μ. ἔστειλα. Μαιζὲλ Νιτοὺς Ζίλδα ἡ Ἀγρία

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρ. *25*; ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *33* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1926) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 33 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. *5* ὁ ἄραφος καὶ δρ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *18* εἴτε ἄραφος εἴτε ραμμένος.

ΤΥΠΟΙΣ ΞΕΝ Ε. ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ· ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ 10, ΑΘΗΝΑΙ